1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
(212) BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 39. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 2-го БЕРЕЗНЯ 1973 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, MARCH 2, 1973 No. 39. VOL. LXXX.

ПРОЙШОВ РІК ВІД СМЕРТИ СВ. П. ПЕТРА ПУЦИЛА

Джерзі Сіті. — Минулої п'ятниці, 23-го лютого, пройшов один рік час від ненадійної смерти св. п. директора Петра Пуцила, головного касира Українського Народного Союзу, одного з найвидатніших діячів з-поміж народженого в Америці українського покоління. Св. п. Петро Пуцило помер ненадійно на удар серця 23-го лютого 1972 р., повертаючись з праці в Головній Канцелярії УНС. На головного касира обрала дир. П. Пуцила остання конвенція УНС, раніше він багато років виконував обов'язки головного контролера.

Св. п. Петро Пуцило

В СЕНАТІ ЗСА ЗГОЛОШЕНО РЕЗОЛЮЦІЮ ПРО ЩОРІЧНЕ ПРОГОЛОШУВАННЯ ПРЕЗИДЕНТОМ 22-ГО СІЧНЯ ДНЕМ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Вашингтон. — У четвер 15-го лютого ц.р. сенатор Ричард Швейкер, республіканець з Пенсильвенії, зголосив в Сенаті ЗСА резолюцію, якою прохається і зобов'язується Президента З'єднаних Стейтів Америки проголошувати щорічно 22-ге січня Днем Української Незалежности та закликати нарід країни до відповідного відзначування того дня на згадку проголошення повної незалежности і суверенности Української Народної Республіки в 1918-му році. Резолюція відкликається на те, що Україна, із своїми 47 мільйонами населення, є найбільшою країною в Совєтському Союзі та в Східній Европі, що українці, друга з черги найчисленніша слов'янська нація, має велику і світлу історію, що сягає до дев'ятого сторіччя по Христі та дала основний вклад в розвиток людства і його культури, як і має величезний потенціял на майбутнє; що українська етнічна група в Америці вітально причинилася до росту і розвитку цієї країни і здобула собі загальне признання, включно із побудовою пам'ятника своєму національному пророкові Тарасові Шевченкові на публічній площі у Вашингтоні; що Україна названа між поневоленими націями в резолюції Конгресу ЗСА про Тиждень Поневолених Націй; що впродовж останніх двох десятиріч губернатори американських стейтів та посадники американських міст щороку проголошують 22-ге січня Днем Української Незалежности; що Українська Народна Республіка в 1918-му році була одною з перших націй царської імперії, яка скористала з права на самовизначення та була створена вповні демократичним процесом і за свою незалежність боролася, отже на тій підставі резолюція уповноважує і прохає Президента ЗСА призначати кожного року 22-ге січня Днем Української Незалежности та заохочувати нарід ЗСА до відповідних церемоній з цієї нагоди.

Резолюцію передано на розгляд Юридичної Комісії Сенату.

Подібна резолюція вже була раз зголошена в Конгресі 25-го серпня 1970-го року.

93D CONGRESS
1st Session

S. RES. 64

IN THE SENATE OF THE UNITED STATES

February 15, 1973

Mr. Schweiker submitted the following resolution; which was referred to the Committee on the Judiciary

RESOLUTION

To designate January 22 as "Ukrainian Independence Day".

Whereas Ukraine, with a population of forty-seven million, is the largest non-Russian nation both in the Union of Soviet Socialist Republics and in Eastern Europe; and

Whereas this nation occupies a significant geographic and economic position in the context of Eurasia, with prominent dimensions toward central Asia, the Caucasus, the Middle East, and central Europe; and

Whereas this second largest Slavic people, with a national history extending back to the ninth century, has made substantial contributions to world culture and today possesses immense potentialities and promise for further universal cultural advancement; and

V

Фотостатична копія (поменшена) першої сторінки внесеної в Сенаті ЗСА резолюції про проголошування 22-го січня Днем Української Незалежности

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП УКЦ З КІНЦЕМ БЕРЕЗНЯ ПРИЇДЕ ДО КАНАДИ

Торонто. — Місцевий католицький тижневик „Мета" з 3-го березня інформує, що через Єпископську Канцелярію в Торонті одержано телеграфічне повідомлення, що Верховний Архиєпископ Української Католицької Церкви Блаженніший Йосиф Сліпий з кінцем березня приїде на відвідини до Канади. В повідомленні „Мети" сказано:

Телеграфічною дорогою через Єпископську Канцелярію в Торонті надійшла в середу, 21 лютого ц. р., радісна вістка про приїзд Верховного Архиєпископа Блаженнішого Кир Йосифа до Канади. Найдостойніший Гість відвідає 23-го березня 1973 — Едмонтон, 30 березня — Саскатун, 6-го квітня — Вінніпег, а 13-го квітня прибуде до Тандер Бей (Торонтонська єпархія). В суботу, 14 квітня, приїзд із Тандер Бей до Торонта. В неділю, 15 квітня, о год. 10-ій рано Архиєрейська Служба Божа в Церкві св. Покрови при вул. Лідс. По полудні Зустріч з Блаженнішим в одній з парохіяльних заль українських церков Торонта...

КОРОТКІ ВІСТКИ

Четвер, 1 березня 1973

ІЗ КЕЙП КЕННЕДІ ПОВІДОМИЛИ, що там закінчуються приготування до запуску в космос 14-го травня першої американської космічної лябораторії. Для цього буде використана велика ракета „Сатурн-5", а другою, трохи меншої потужности, будуть запущені три астронавти, які працюватимуть спершу в тій космічній лябораторії: Чарлз Конрад, Джозеф Кервін і Пол Вейц. Тепер відбувається кінцева перевірка ракети „Сатурн-5", встановленої на запускній площадці. На її перевіз на віддалі трьох з половиною миль затратили 6 годин.

СЕНАТОР ПЕРСІ ВИРІШИВ ВНЕСТИ на розгляд Конгресу законопроєкт про охорону права журналістів не видавати перед судом джерела, звідки вони дістали ті чи інші важливі відомості. Сенатор вважає такий новий закон необхідним, бо Найвищий Суд ЗСА відмовився поширювати на журналістів право імунітету — першу поправку до Конституції, яка гарантує громадянам право не відповідати на деякі запитання суду.

ІМПОРТОВАНІ ІЗ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ АВТА „Фольксваґен" та інші подорожчали на майже 8 відсотків, у висліді девальвації американського доляра в Европі на 10 відс. Модель „Бітл" коштуватиме тепер не 2 059 долярів, а 2 200 дол. Відповідно підвищились ціни й на інші моделі авт і на запасні частини для них.

У НЮ ГАРТФОРДІ РОЗПОЧАВСЯ СУД над Луїсом Кінгом, який із своїми трьома спільниками позичав людям гроші, побираючи занадто великі відсотки від позичок. Проти Кінга й інших посвідчили багато людей, і він вирішив їм відімстити: приготував вдома ґранати й кинув одну в дім агента Еф-Бі-Ай. Ґраната не розірвалась. Кінга судять за напад на того аґента, що є федеральною справою.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ В ЦЕРКВІ БЕТЛЕГЕМ був товариський обід, на якому затруїлися харчами 62 особи. Лікарі встановили, що завороти голови й гарячку дістали ті гості, які їли майонез, котрий виявився небезпечним. Ніхто не помер, але декілька осіб перебуватимуть ще довший час у шпиталі на лікуванні.

ПАПА ПАВЛО VI ПРИЗНАЧИВ 4-ох нових єпископів для Чехо - Словаччини. Архиєпископ Аґостіно Касаролі, якого називають „міністром закордонних справ" Апостольської Столиці для комуністичних держав, поїде особисто до ЧССР, щоби перевести інтронізацію тих владик. Призначення тих єпископів вважають за доказ покращання відносин між Ватиканом і комуністичною Чехо-Словаччиною.

АНГЛІЙСЬКІ ПОРТИ Й ЛЕТОВИЩА БУЛИ в минулий вівторок раєм для пачкарів. Тамошні митні службовики приєдналися до загального 24-годинного страйку державних і міських працівників і залишили свої пости. Деякі закордонні гості скористали з цієї ситуації й демонстраційно несли фотоапарати, транзистори і т. п. інші предмети, що їх треба зголошувати митному урядові. Хвиля страйків охопила теж Францію й Італію. Французька летунська лінія „Ер Франс" відкликала всі лети між Парижем і Ню Йорком.

ІНДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ІНДІРА ҐАНДІ ЗАПОВІЛА у парляменті боротьбу проти загрози голоду у кількох провінціях Індії внаслідку минулорічної посухи. Уряд завів державну контролю над запасами зерна у 6-ох індійських провінціях та призначив 600.000 дол. на харчову допомогу їм.

90.000 ПАКИСТАНСЬКИХ ПОЛОНЕНИХ В ІНДІЇ СТАНОВЛЯТЬ далі головну причину напруження між Індією і Пакистаном. Індіра Ґанді заявила, що хоч ті полонені є поважним тягарем для Індії, проте Індія не може вирішити цієї справи без відома і згоди Бангладешу, на території якого ті пакистанці піддалися індійському командуванню. Банґладеш узалежнює свою згаду на звільнення тих полонених від визнання його державности Пакистаном, — але Пакистан зволікає.

У ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ ВИГРАЛА у тамошніх парляментарних виборах проурядова Демократично - республіканська партія. Опозиція обрала до 219-членного парляменту 40 своїх послів. 73-ох послів призначить — за новою конституцією — президент Чунґ Гі Парк.

СТУДЕНТИ СТАЛИ поважною проблемою у Греції. Ще недавно вони трималися осторонь політичного життя і не втрявали в конфлікт між диктаторським режимом прем'єра Георґа Пападопульоса та його противниками, задовольняючись існуючим у краю спокоєм та можливостями студіювати. Від кількох тижнів студенти стали активною і меткою силою протирежимної опозиції. Рекрутування до війська студентських лідерів не внесло заспокоєння, а загострило ситуацію.

ПРЕМ'ЄР ПІВДЕННО - АФРИКАНСЬКОГО СОЮЗУ ДЖ. ФОСТЕР ЗАЯВИВ у парляменті, що уряд не злякається погроз університетських професорів і студентів і проголосив розпорядок, за яким керівники та члени Крайової Унії південно- африканських студентів не мають права вчителювати ані студіювати в університетах. Уряд закидає тій організації, яка охоплює коло 20.000 англомовних студентів, що вона інфільтрована комуністами і своїми демонстраціями загрожує державному ладові.

Конґрес продовжив програму допомоги для закордону

Вашингтон. — Сенат та Палата Репрезентантів схвалили резолюцію, продовжуючи до 30 червня 1973 р. виплати з титулу допомоги для закордону, а також на потреби департаментів праці та здоров'я, освіти і суспільної опіки. Згідно з резолюцією про тимчасове фінансування згаданих департаментів та програми зовнішньої допомоги, уряд має право видаткувати на рахунок допомоги для закордону 3.6 біл. долярів, тобто на 1.5 біл. долярів менше, як цього вимагала Адміністрація, а на фінансування двох департаментів — 28 біл. долярів, тобто на 1.9 біл. долярів менше від вимаганої суми. Висота видаткування визначена у річному відношенні. До резолюції додана є постанова, що Адміністрація не має права видаткувати на рахунок допомоги Північному В'єтнамові без попередньої згоди Конґресу. Дозволена висота видатків до кінця червня ц.р. порядком допомоги 64 іноземним державам не може перевищити суми 1.55 біл. долярів.

КОМУНІСТИ ПОГОДЖУЮТЬСЯ ЗВІЛЬНИТИ ПОЛОНЕНИХ У ДОМОВЛЕНОМУ ЧАСІ

Париж. — Гостра криза, яка настала внаслідку заяви комуністичного Північного В'єтнаму, що він припиняє звільнювання американських воєнних полонених у в'язку з порушуванням перемир'я Америкою і Південним В'єтнамом, минулася, коли в'єтнамські комуністи змінили становище і заявили, що американські полонені будуть звільнені в часі, що його визначує Паризький договір про перемир'я з 28 січня ц. р., себто до 28 березня ц. р. Президент Ніксон рішуче зареаґував на комуністичний маневр в справі полонених: державний секретар Вілліям Роджерс заявив на теперішній міжнародній конференції про В'єтнам у Парижі, що він не візьме участи в ніяких дальших нарадах конференції, поки не буде поладнана справа полонених; припинено відкликування американського війська з Південного В'єтнаму; припинено очищування вод Північного В'єтнаму з мін. Внаслідку тієї рішучої постави Америки настала у Парижі метушлива дипломатична діяльність. Не було пленарного засідання Міжнародної конференції, зате відбулася спільна нарада міністрів закордонних справ ЗСА, Північного і Південного В'єтнаму та В'єтконґу, після чого окремо відбулася засекречена нарада державного секретаря Вілліяма Роджерса й міністра закордонних справ Північного В'єтнаму Нґуєна Дю Тріня. На тій нараді названий комуністичний міністер запевнив державного секретаря Роджерса, що всі американські воєнні полонені будуть звільнені в домовленому у договорі з 28 січня ц. р. часі та що звільнення найближчої групи полонених буде устійнене на 4-членній Мішаній Військовій Комісії у Сайґоні. Та Комісія дійсно відбула вже в тому самому дні, себто в середу 28 лютого (у Південній Азії був уже четвер 1 березня) кількагодинну нараду. Окремо від згаданих двох нарад у Парижі відбулася теж засекречена розмова міністра закордонних справ Південного В'єтнаму Трана Ван Ляма з репрезентанткою В'єтконґу, панею Нґуєн Ті Бінь. Здається, що у тій розмові Тран Ван Лям запевнив названу комуністку, що власті Південного В'єтнаму запевнять більшу безпеку й більші виґоди комуністичним представникам у Мішаній Військовій Комісії у Сайґоні та будуть краще дотримуватись постанов про перемир'я. Внаслідку всіх тих нарад у Парижі пресовий секретар Білого дому Роналд Зіґлер, як теж пресовий речник Пентагону Джеррі Фрідман склали у Вашингтоні пресі заспокійливі заяви, що — мовляв — криза минулася і треба сподіватися звільнення найближчої групи полонених, може вже й наприкінці цього тижня. У зв'язку з цим на Міжнародній конференції про В'єтнам у Парижі сподівалися, що вдасться таки в передбаченому спершу часі, себто до п'ятниці 2 березня ц. р., виготовити декларацію про міжнародну ґарантію для миру у Південній Азії.

Кардинал Фюрстенберґ усунений Папою із керівництва Східньої Конґреґації

Ватикан. — Згідно із повідомленням Ассошієйтед Прес з 28 лютого ц.р., Папа Павло VI усунув — у зв'язку з переорганізацією центрального керівництва Католицької Церкви — трьох кардиналів із керівних становищ у ватиканській адміністрації. На першому місці між усуненими кардиналами є префект (голова) Священної Конґреґації для Східніх Церков кардинал Максиміліян ван Фюрстенберґ. Разом з ним були усунені із їхніх становищ 65-літній кардинал Паольо Бертолі та 74-літній кардинал Джузеппе Феррето. Кардинал ван Фюрстенберґ, голляндець за національністю, народжений 1904 року, став кардиналом 1967 року, був до 1968 р. Апостольським нунцієм у Портуґалії і з того ж року очолив Священну Конґреґацію Східніх Церков. Кардинал Фюрстенберґ відомий серед українців із своїх виступів проти Патріярхату УКЦеркви і з своїх відвідин у Філядельфії в грудні 1969 р. У своєму листі з 3 грудня 1969 р. до митрополита Стефана Коціска, як голови візантійсько - руської (угроруської) митрополії в Мунгалі у ЗСА, кардинал Фюрстенберґ підтвердив її „незалежність" від Української Католицької Церкви. В повідомленні АП не подано, чи усунені кардинали будуть призначені на якісь інші становища.

Американські індіяни вимагають пошанування їхніх прав

Пайн Ридж, Савт Дакота. — В невеличкому поселенні Вундед Ні (Зранене Коліно), де перед 83 роками американська кіннота звела останній бій з індіянським племенем Сіюксів, дійшло до поновного збройного зудару з місцевими індіянами, які захопили поселення разом з закладниками, вимагаючи ревізії договорів між американським урядом та індіянами, а також розслідування поступування уряду у відношенні індіянських поселень у Південній Дакоті. Яких 300 індіян, озброєних револьверами та мисливськими рушницями, забарикадувалися у приміщеннях торговельної станиці та церкви у поселенні Вундед Ні, відмовляючися скласти зброю аж до часу, поки вони не дістануть запевнення від федерального уряду, що їхні вимоги будуть виконані. Разом з забарикадованими індіянами є 10-12 закладників. З індіянами веде переговори сен. Джеймс Абурезк з Південної Дакоти. Індіяни домагаються, щоб у переговорах з ними взяли ще участь сенатори Едвард Кенеді та Дж. В. Фулбрайт. У районі Пайн Ридж, де находиться індіянський заповідник, живе під сучасну пору яких 10,000 індіян з племени Сіюксів.

Л. Брежнєв відвідав Київ

Київ. — РАТАУ інформує, що Л. Брежнєв, генеральний секретар КПСС, відвідав Київ у дорозі до Праги 21 лютого, де він взяв участь у відзначуванні 25-річчя встановлення у Чехо-Словаччині комуністичного режиму. За даними совєтської преси, Л. Брежнєв „мав розмову з керівниками комуністичної партії і уряду України, в ході якої цікавився питаннями забезпечення виконання народньогосподарських плянів і соціялістичних зобов'язань, підготовки до весняних польових робіт, організації торгівлі і побутового обслуговування населення". Покидаючи Київ, Брежнєв „побажав комуністам, усім трудящим радянської України великих успіхів у творчій праці по втіленню в життя накреслень XXIV з'їзду КПРС".

В Києві відзначено 25-річчя комуністичного перевороту в Чехословаччині

Київ. — З ініціятиви т.зв. Українського відділення Товариства совєтсько-чехословацької дружби тут відбулося 21 лютого святкове відзначення „25-річчя історичної лютневої перемоги трудящих Чехословаччини над реакцією". У святі взяли участь члени політбюро ЦК КПУкраїни, „уряду" УССР і „співробітники генеральних консульств соціялістичних країн в Києві". Як відомо, „суверенна" Українська ССР не має у своїй столиці іноземних дипломатичних представництв на рівні посольств чи амбасад, а тільки на рівні консулятів і це лише з „соціялістичних" країн. Святкування відбулося під гаслом, що його сформулював для Чехословаччини керівник комуністичного перевороту, „вірний ленінець-інтернаціоналіст Клемет Ґотвальд": „З Совєтським Союзом на вічні часи". На зборах промовляв генеральний консул Чехословаччини в Києві Пршемис Антош, а від імені Української ССР заст. голови Президії Верховної Ради УССР С. О. Стеценко.

Анна Гарас перевибрана на голову Відділів УНС Лігай-Велійської Округи

Аллентавн, Па. (С.Г.). — Річні загальні збори Комітету Відділів УНС Лігай-Велійської Округи, що відбулись тут в неділю 25-го лютого, перевибрали на голову Окружної Управи головну радну та відому діячку жіночих організацій пані Анну Гарас. Рівнож затверджено перевибір почесного голови Михайла Колодруба та обрано членів управи: Мартин Шешка і Микола Дубек, заступники голови, Стефан Муха і Стефан Колодруб — секретарі і Дмитро Мушастий — касир. До ширшої управи ввійшли: Іван Готцайлюк, Анна Пип'юк, Евгенія Працик, Стефан Саюк, Іван Драбик, Ева Гант-Колтонюк і Анна Саґан. Контрольну Комісію очолив Стефан Івасечко, а членами обрано Дмитра Загродського й Івана Ганича.

Анна Гарас

Збори, що відбулись в залі Української Православної Громади в Аллентавні відкрила їх голова пані Анна

(Закінчення на стор. 6-ій)

Москва встановить напрямні про охорону совєтських авторських прав

Москва. — Міністер культури СССР Катерина Фурцева заявила в середу 28-го лютого ц. р., що вже незабаром будуть проголошені напрямні щодо охорони авторських прав совєтських письменників і мистців за кордоном і водночас із цим з'ясування, як і в якій мірі постанови Загальної Конвенції про авторські права будуть стосуватися совєтських авторів. Міністер закордонних справ Андрей Ґромико повідомив того ж дня, що Совєтський Союз буде дотримуватися постанов цієї конвенції, що її совєтський уряд підпише 27 травня 1973 р.

Трагічно загинула редактор журналу „Радянська жінка"

Київ. — За невідомих обставин, у Києві „трагічно загинула 19 лютого 1973 року головний редактор журналу "Радянська жінка" Ніна Антонівна Приходько", — повідомила „Радянська Україна" з 22 лютого. Народжена в Харкові в 1925 р., закінчила вищу педагогічну освіту, з 1962 р. працювала головним редактором того журналу, була членом комуністичної партії. В журналі, який редаґувала, час до часу містили „Листи від читачів", з вимогами жінок різного побутового характеру та скаргами на нестачу деяких харчів, відповідного одягу, особливо для дітей, підручників у школах і т.д., а також друкували „Лікарські поради для жінок", кулінарні поради з приписами традиційної української кухні, зразки кроїв та вишивок. Поза цими матеріялами — містили звичайну пропаґанду. У 1968 р. вона брала участь в делеґації Української ССР на Генеральну Асамблею ОН в Ню Йорку. Не згадано, коли і де похована.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Злочин голоду

До найбільш трагічних подій минулого України належить масовий голод 1932-1933 р.р., внаслідок якого вимерло кругло сім мільйонів осіб, жінок, дорослих, старців і дітей. Про цю трагедію, яка була запляннованим і зорганізованим злочином Москви, появилися вже документальні дані, появилися спомини, белетристичні твори та численні статті. Резолюція XI Конгресу Українців Америки рекомендує відзначати у цьому році роковини тієї страхітливої події, яка не забулася, хоча 40 років минуло з того часу. Але є ще інший аспект, чому не треба відсувати тієї події до архіву й чому треба раз-у-раз пригадувати її та проголошувати про неї щораз нові дані. Це — аспект політичної боротьби проти московського займанця України.

Голод в Україні був засобом примусової колективізації сільського господарства, — був найбрутальнішим засобом винищення приватної власности українського хлібороба на його рідній землі. Селянина Москва рішила стероризувати і переконати, що коли він твердив був, що „ніхто мене з селянина не скине" — то він помилявся. Треба було „скинути" його з селянської верстви і перетворити знову на панщизняного безземельного робітника. Московським большевикам вдалося перевести тоді цей геноцид, як удалася їм ціла черга збройних наїздів, почавши від наїзду проти Української Народної Республіки у 1917 році до наїзду проти Чехо - Словацької Республіки у 1968 р. Але ті „успіхи" двосічні, бо вони вписували в реєстр злочинів червоної Москви щораз нову позицію. А в історії ніщо не гине безслідно. Приходить час, коли злочинець мусить платити за свої вчинки. І тоді історичні аналітики стверджують, що такий то і такий злочинний акт був політичною помилкою даного режиму. Так, як ніхто не має сумніву, що винищування жидів та інших народів у гітлерівських кацетах, масові розстріли гітлерівцями польських учених і письменників, злочинна політика Гітлера в Україні — все це були важкі політичні помилки, які разом спричинилися до загину гітлерівського режиму.

У боротьбі проти ворога треба використовувати кожну його помилку. Треба старатися, щоб не тільки нинішнє українське покоління, в якому ще живуть свідки страшних років 1932 і 1933 в Україні, але й майбутні українські покоління не забули тих років. І щоб в усьому світі жила пам'ять про той рідкий у всесвітній історії злочин Москви супроти нашого народу.

Воєннополонені

До ЗСА повертаються полонені з Північного В'єтнаму. Тимчасове припинення їх повороту з волі Північного В'єтнаму — це перехідне явище. Ніяка країна не буде без кінця-краю тримати в полоні вояків, себто людей, котрі виконували наказ своєї держави. Полонених тут зустрічають квітами, оркестрами, поцілунками. Майже в один голос вони висловлюють подяку народові й Урядові за те, що про них дбали, про них не забували, допомагали їхнім родинам, стараються тепер влаштувати їх на працю або навчання. Один із полонених, який тільки що вийшов на волю з рук північнов'єтнамських комуністів, попрохав дати йому змогу говорити з президентом Р. Ніксоном — і, висловивши йому подяку за увагу та турботи, сказав, що війна у В'єтнамі не була даремною війною.

Вся американська преса публікує фотознімки з особливо зворушливих сцен зустрічі полонених з їх рідними. На всіх фотодокументах радісні, усміхнені обличчя. Колишні полонені дістають новий одяг, грошову допомогу, забезпечуються медичним доглядом. Дивлячись на ці зворушливі вияви уваги, пригадуються цілком інші картини з часів Другої світової війни. Тоді в полон до німців потрапляли сотні тисяч вояків і старшин із совєтської армії. Багато йшли самі до полону, не з любови до „герренфольку" чи Гітлера, а з ненависти до московсько - большевицького режиму. Але багато попадали в полон під час боїв, коли совєтська армія, не маючи досить ні зброї, ні харчів, мусіла втікати. Воєннополонених гітлерівці в неволі замучували. Коли ж совєтська армія, підтримана „лендлізом" президента Рузвелта, перейшла в наступ, сотні тисяч „визволених" полонених кидали в останні бої проти гітлерівців, без одягу й зброї, на вірну смерть, використовували, як робочу силу з мінімальною оплатою, витикаючи за „провину" полон, або масово засилали до концтаборів.

У різниці підходу до полонених видко й різницю двох державних устроїв: народного, демократичного — і антинародного, деспотичного.

Панас Феденко

ТРАГЕДІЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ

Мюнхен. — Народи, що попадають під чужу владу, можуть зберегти свою національну індивідуальність, коли будуть противитися асиміляції з панівною нацією. Коли цього опору немає або він слабий, то такі народи „зливаються" мовою і культурою з нацією, що має в руках державний апарат.

Історія людства дає численні приклади т а к о го „злиття". Керівники політики в Москві це знають і йдуть за своїми попередниками — московськими царями. Тому китайські критики імперіялізму російських комуністів називають їх „новими царями".

Поки була держава Володимира Святого і його потомків з столицею в Києві, жила у наших предків політична свідомість і національна гордість. Про це свідчить знамените „Слово о законі і благодаті" митрополита Іларіона Київського: мовляв, Русь відома в світі. Володіння цієї держави простягалося „аж до моря" і далеко на північ, де жили поганські племена, переважно фінського роду — Тверь, Мецера, Мордва, Угра і т. д.

Але — „невесела година настала": з Азії посунули дикі кочові орди — печеніги, торки, чорні клобуки, половці і нарешті татари. Все далі в північні й західні землі України мусіла відступати наша людність, бо їх оселі „пустиня покрила". А князь Данило, володар Галицький і Київський, мусів їхати до хана татарської орди, аж до Волги, пити кумис та вислухувати горді слова: „Ти вже наш, ти татарин"...

Від того часу аж до середини XVIII віку Україна була для татарської орди нічиєю землею, пасовиськом і тирлом для татарських чабанів - розбійників, що рікрічно нападали на українські селища і забирали людей у неволю. Тому тяжко було удержувати політичну незалежність і з а б езпечити господарський і культурний розвиток народу, що опинився в сусідстві з Диким Полем.

Коли за нашими спинами й кривавими трудами зміцніла Польща і, взявши під свій вплив Литву, захопила в 1569 р. майже всю територію України, почався процес асиміляції: до польської національности переходило все більше з української аристократії — „княжат", а за ними й багато шляхти. Запустіла славна Академія в Острозі, заснована князем Василем Костянтином, бо його сини пішли в табір польський. Даремно проливав гіркі сльози славний учений філолог Мелетій Смотрицький з приводу втечі української аристократії від рідного народу. Багато імен вельможних панів українських вичислив він у своїй книзі — „Тренос альбо плач"... І потомок Дмитра Вишневецького, що заснував Січ, князь Ярема, після навчання в польських школах, покинув українство і став патріотом Польщі, непримиренним ворогом свого народу.

Козацька держава Богдана Хмельницького від р. 1648 на деякий час припинила польщення освічених українців, але руїна і розділ України на сфери впливу — між Варшавою та Москвою 1667 року — спинили у них процес політичного і національного усвідомлення.

Слід згадати, що Москва вже в XVII віці почала переманювати або й силою забирати до себе освічених українців, і вони мусіли ширити культуру та цивілізацію на Московщині: імена св. Дмитра Ростовського (Данило Туптало), митрополита Стефана Яворського та багатьох інших українських „культуртреґерів" добре відомі. Один із них — киянин Теофан Прокопович, архиєпископ Новгородський, написав конституцію для Московської держави (від р. 1721 — „Російської імперії"): „Правда воли монаршей".

Після трагедії під Полтавою 1709 р. з волі монарха Петра I вислано в неволю на Московщину родини „зрадників - мазепинців": Горленків, Мировичів та інших. Московська школа зробила одного з них — Петра Мировича — російським патріотом і ворогом України. „Кнутом і цукорком" зумів уряд Росії поставити собі на службу синів України, передусім тих, які мали „страсть к чинам и особливо к жалованью" (слова цариці Катерини II). Із них вийшли цілі покоління „тоже - малоросів", яких можна б назвати „потурнаками": бо, відомо, потурнак — гірший за турка...

1912 р. я вчився в старшій клясі гімназії в м. Олександрії на Херсонщині. Саме тоді в Державній Думі в Петербурзі йшли дебати з приводу проєкту — дозволити навчання українською мовою в школах. Російські ліберальні та соціялістичні члени Думи піддержали цей проєкт, але найзавзятіше виступали проти „тоже - малороси" на чолі з президентом Державної Думи — Володимиром Родзянком. Проєкт на користь української мови в школі Дума „провалила". Я склав лист - протест українською мовою, щоб послати до Родзянка, але старші громадяни відрадили: сказали, що поліція може причепитися до тих, що підписали той протест, і наробить їм багато клопоту. Минуло 60 років від того часу. Тепер у „Совєтській імперії" за протести проти помосковлення українців арештовують і посилають в тюрми і концентраційні табори. „Проґрес" не малий...

Процес денаціоналізації приводив деколи людей до трагічних ситуацій. Я знав у Петербурзі перед 1917 ро-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Д-р І. Глинка

ДЕМОГРАФІЧНА ПОЛІТИКА І САМОЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ

Від Редакції: На річній конференції Комітету Українців Канади 10-11 лютого д-р Ізидор Глинка, відомий український канадський діяч, п р е з идент Фундації ім. Шевченка, говорив на тему „Концентрація чи розпорошення", аналізуючи демографічний аспект українського поселення в Канаді. З уваги на те, що висловлені в цій доповіді думки мають ширший характер, друкуємо цю доповідь з деякими скороченнями.

*

Тема моєї доповіді: роля демографічної політики в збереженні у к р а ї нської спільноти в Канаді... Ми, українці Канади, знаходимося у дуже щасливому демографічному положенні. Наше населення в більшості сконцентроване в трьох степових провінціях. В багатьох місцевостях українське населення може відігравати рішальну ролю. Є навіть такі місцевості, де українське населення в абсолютній більшості. Хто хотів би відчути той дух, те надхнення, яке дає почуття бути учасником такої більшости, повинен погостювати в містечку Дафин під час щорічного українського фестивалю. В такому оточенні сила нашої численности рішучо по нашій стороні.

Наші досягнення на політичній арені, чи то в муніципальному, провінційному чи федеральному секторі, у великій мірі завдячуємо концентрації українського поселення. Наші успіхи у введенні навчання української мови в державних школах теж завдячуємо концентрації нашого поселення. Не буде переборщенням, коли скажу, що взагалі признання у к р а ї нського етнічного й культурного елементу, як незаперечно існуючого факту канадської держави, теж завдячуємо концентрації нашого поселення в трьох степових провінціях.

До цього часу ми застановлялись над кількісними демографічними ознаками, цебто над тими прикметами, які можна охопити числами. Але це не все. Ще залишається не менш цікавий і не менш важливий аспект демографії, а саме — більш загальний якісний аспект. Подамо деякі насвітлення цього аспекту з історії українців Канади.

Історія українського поселення в Канаді доходить уже майже до ста років. Наші перші поселенці не були іміґрантами, як помилково представляють їх наші історики. Тут — основна різниця, яку ми мусимо розуміти. Перші поселенці не приїхали до Канади як до вже розбудованої країни. Вони приїхали на дику і незаселену територію. Вони мусіли розбудовувати західню Канаду від самого початку. Тому ми і називаємо їх піонерами, будівничими, завойовниками прерій, засновниками, о с н о воположниками, поселенцями, — але рішучо не іміґрантами або звичайними переселенцями. Вони відіграли багато важливішу ролю в нашій історії.

Отже, ми встановили важливість двох демографічних елементів. Поперше — підкреслили вагу численности і концентрації поселення українців в Канаді, подруге — звернули увагу на факт історичної ролі, яку відіграли перші українські поселенці.

Ці два демографічні елементи творять для нас можливість перманентної, історично - закоріненої бази для українського поселення в Канаді зі своєю питоменною культурою і традиціями. А це в свою чергу дає можливість постійного розвою і візію для дальшої історичної перспективи і призначення української громади в Канаді.

Я не хочу, щоб мене хтось зле розумів, що я нібито пропоную якийсь український сепаратизм або суперанаціоналізм. Зовсім ні. Я розроблюю свою тему цілковито в рямках сучасної Канади. Я вповні вірю в єдність Канади, а не тільки в єдність між англійцями та французами. Я вірю в єдність Канади на базі взаємної співпраці всіх трьох елементів канадського поселення — англійців, французів і третього елементу канадських громадян іншого походження. Очевидно, ми, українці, хочемо бути повноправними й повноцінними канадцями, але канадцями з українським культурним обличчям. І ця концепція вповні згідна з новою офіційною канадською політикою багатокультурної держави.

В останній частині своєї доповіді я хочу застановитись над деяким практичним застосуванням демографії, тобто над демографічною політикою. Я вже вияснював, що під словом політика розуміємо „полисі", отже будемо застановлятися над тією „демографік полисі".

Виринають різні питання. Чи демографічна політика це фантазія тих, що люблять блукати в хмарах? Чи демографічна політика має практичні можливості застосування для наших потреб? Чи коли - небудь хтось користувався чи тепер користується принципами демографічної політики? Спробую подати відповіді на ці питання.

Упродовж майже двох тисяч років вигнання жидівський народ набрався життьового досвіду в самозбереженні. В Канаді 85 відс. жидівського населення сконцентроване в чотирьох містах: Монтреалі, Торонті, Вінніпеґу і Ванкувері. Це якраз плян демографічної політики, який сприяє їхньому етнічному, культурному й релігійному самозбереженню.

(Закінчення на стор. 6-ій)

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Богдан Бора. ТВЕРДЬ І НІЖНІСТЬ. Вибрані поезії. Лондон, 1972, ст. 287. Обкладинка: проф. Р. Лісовський.

Д-р Святомир М. Фостун написав на 10 сторінках передмову під заг. „Творчий шлях Богдана Бори", яку закінчив побажанням, щоб „ім'я Богдана Бори було гідно записане в історії української літератури". Б. Бора — це колишній дивізійник, родом із Станиславівщини. Почав писати вірші в полоні в Італі в Ріміні, де в 1946 р. видав першу збірку поезій „В дорозі", а рік пізніше другу під заг. „У вирію". Від 1947 до 1949 р. Бора був в полоні в Англії, а пізніше, вже на волі, продовжує літературну працю в тій же країні та працює як педагог.

В цій книзі надруковані 243 вірші, написані в роках 1947-1967. Важко подати докладніше мотиви поезій цього поета на обмеженому нам місці в часописі. Це любов його до поневоленої Батьківщини, туга за нею, бажання помогти їй в нещасті, віра в кращу долю України.

Вірю в силу твою,
   Україно,
Вірю, що кат
   не покорить тебе,
Вірю й дивлюся
   в майбутнє спокійно,
Наче у небо ясне й голубе.

Д-р Фостун підкреслює, що в останньому циклі цієї збірки, що зветься „Любов і гнів", є також і поезії „на загальнолюдську тематику". Та все таки вірно пише цей критик, що Б. Бора „у своїй творчості ввесь час повертається до України й української людини. Він серцем і душею в Україні".

У Б. Бори, на нашу думку, найкраще виходять не бойові й не патріотичні вірші, а такі сільські пейзажні мініятюри, як „Возовиця":

Гупають яблука сумно.
Мед допивають джмелі.
Бабине літо бездумно
Стелиться знов по землі.

Скрепіт коліс. Возовиця.
В'ється колосся об тин.
Трави і стебла на спицях.
Пахне прив'ялий полин.

Хиляться ягоди глоду.
Мружиться даль голуба.
Вперше на збрижену воду
Листя впустила верба.

Або ця ідилія в сонеті „Неділя", де „у хаті носиться бджоли гудіння":

Вітрець колише
   ніжно рушниками,
З ікон привітно
   дивляться святі,
Простивши в церкві
   всі провини мамі.

Д-р Юрій Русов писав, що Б. Бора виростав „під реви гарматні", а П. Кізко характеризує його поезію як „гнівну, неспокійно - бунтівливу, запально - пристрасну і сповнену глибокими емоційними почуттями" (ст. 7, 9). Це правда, та, на нашу думку, в поезіях Б. Бори забагато абстрактних понять („Ти пісня снів, одвічний правсвіт, в думках про тебе вмру"), які важче сприймає читач, ніж от конкретні рядки: „Шелестіло осикове листя і спадало до ніг з верховіть".

Кажуть, що найкращу характеристику поезії дають епітети, якими поет послуговується. Чи автор „Тверді і ніжности" думає про це?

— о О о —

ПІСНЯ ПРО МОГО СІДА. Із староеспанської мови переклав проф. д-р Богдан Лончина. Видання Українського Університету ім. св. Климента Папи. Рим, 1972, ст. 162.

Відомий український еспаніст Богдан Лончина багато років тому почав був перекладати староеспанську поему „Пісня про мого Сіда" і тепер мав нагоду її видати у виданнях Укр. Кат. Університету. „Пісня про мого Сіда" в еспанській літературі є тим, чим для німців „Пісня про Нібелюнгів", „Пісня про Роляида" для французів і „Слово о полку Ігореві" для українців. Вона написана в XII або в XIII ст. невідомим автором. Її героєм є Родріґо Діяс де Вівар, якого звали Сідом (поарабськи — Паном), додаючи ще прикметник „мій". „Пісня про мого Сіда" перекладена на мови: німецьку, французьку, шведську, англійську, італійську і португальську, а тепер і на українську. Цей Сід мав народитися коло 1043 р. а помер 1099 р.

Проф. Б. Лончина написав на 25 сторінках „Вступ", в якому подані інформації про життя історичного Сіда та про „Пісню про мого Сіда". [illegible] ст. від 39 до 160 надрукований переклад поеми, що має 3.730 рядків, та пояснення до цього твору.

Щоб зрозуміти поему, треба подати, що в 711 р. мусульмани (араби) напали на Еспанію, де панували аж до 1492 р. За часів Сіда велася боротьба з арабами, в якій брав удіт Сід, названий „Сідом Переможцем". Він став національним еспанським героєм. Подаємо уривок поеми, щоб читачі мали зразок перекладу:

Всюди лунають про[illegible]
   вісті, за море [illegible]ть);
радів же Сід і [illegible]ськове
   його товариство,
що Бог йому допоміг та
   перемогу він ще здобув.
Ударні відділи вони [illegible]слали
   і нічю машерували,
до Гухери прибувають
   і до Хатіви,
і далі вділ до міста Денії;
землю маврів над [illegible]
   він плюндрує.
Здабули й Пеньо-Кадіелью
   з виходами всіма
   і входами.

Всі знаємо, як автор „Слова" вихваляє князя Ігоря. Автор еспанської поеми хвалить Сіда Переможця при кінці твору:

Дивіться, [illegible]те
   того, що в годину
   щасливу народився,

(Закінчення на стор. 6-ій)

Роман Придаткевич

СПОГАДИ ПРО БЛ. П. ОЛЕКСАНДРА ПЕЖАНСЬКОГО (1892-1972)

(2)

Гайворонський був учнем Музичного Інституту і учителем в одній з підміських шкіл і тому не міг бути часто з нами. Він грав на скрипці або на віолончелі. Сам гостинний господар о. Туркевич був басістом і його десятилітній син Левко грав на фісгармонії або на віолончелі. Якийсь час ми мали флейтистку чи флейтиста, хтось грав пізніше на клярнеті. Ця мала оркестра стала основою оркестри Музичного Інституту. Тепер вже для важливіших виступів можна було з міського театру запрошувати обоїста, а щонайменше на одному з наших виступів ми мали в оркестрі вальторни (французькі роги). Диригентом став д-р Ст. Людкевич. Рівночасно, за його спонукою і з його поміччю, ми почали проби струнного квартету в складі Р. Придаткевича і Олеся Пежанського як скрипалів, Гната Колцуняка як віоліста й Осипа Букшованого, як віолончеліста. О. Туркевич цікавився нашим квартетом і помагав випозичуванням та закуповуванням музичної літератури для квартету. Тільки одного разу ми погодились змінити тимчасово склад цього квартету і то для ювілею і пошани Івана Франка українською середньошкільною молоддю, на передполудневому концерті в гімнастичній залі Академічної гімназії в 1912 чи 1913 році. Тоді Ювілят був впроваджений д-ром Людкевичем на залю. Тому, що Олесь Пежанський був у той час уже студентом політехніки, його місце зайняв Роман Рибчак, Роман Рубінґер (Коломиєць) грав замість Гната Колцуняка, а Ярослав Пасічинський грав партію віолончелі. Пасічинський, закінчений богослов, зі знанням і досвідом квартетних можливостей ансамблю був нашим „невмолимим" тренером. Він був ще в той час студентом гармонії та контрапункту у вище згаданого Адама Должицького, якому посилав свої роботи до Берліну. Після успішного виступу квартету, хваленого д-ром І. Франком д-р Людкевич написав у „Ділі", хоч і без подання нагоди того виступу і не згадуючи наших прізвищ, що наші молоді музики дали захоплююче і зріле виконання твору великого клясика. Людкевич, приятель Івана Франка, побоюючись австро - польських шикан, не подавав у часописі тих подробиць.

Крім проб квартету, оркестри Музичного Інституту, наших шкільних студій, як і наших особистих музичних вправ вдома, ми продовжували далі сходитися для камерної оркестри в домі панства Туркевичів. Їх дім став для Олеся і для мене немов нашим другим родинним домом. Там і в Музичному Інституті Олесь і я могли досить часто вести нескінченні розмови на різні, особливо музичні теми. Ми уважали, що прибуття о. Туркевича і зокрема д-ра Людкевича до Львова дало сильний поштовх для розвитку музики і музичних студій і у Львові і по всьому краю. Я особисто завдячую д-рові Людкевичеві, як також Остапові Нижанківському і його синові Несторові дуже велику заохоту до музичної композиції, і перші мої спроби були роблені під доглядом д-ра Людкевича. Моїми акомпаніяторами були головно Нестор і також Микола Шлемкевич та Зенон (Зіновій) Лисько. Олеся і моїм найближчим приятелем був і залишився аж до його трагічної смерти, вже по першій світовій війні, проф. Євген Перфецький. В той час я вже був в ЗСА. Досить велике число його листів до мене були не тільки заохотою, якої я тоді дуже потребував, але й виявом благородности його душі. Між фотознімками Олеся, який був також ентузіястичним фотографом, є кілька знімок, на яких фігурує цей наш дорогий приятель і добродій.

Професія Пежанського, як архітекта, вимагала широких мистецьких аспірацій та відчувань. На цьому полі він здобув за час свого довгого життя багато признання й успіху.

Як скрипаль - соліст він успішно виступав на наших національних святах, часом з братом Володимиром, і на протязі двох літ був солістом у концертових літніх поїздках українського академічного хору „Бандурист" в рр. 1912-1913. Він був всіма співаками загально люблений і прозваний Песьом. На вміщеній знімці хору „Бандурист" він стоїть поруч оперового тенора Мих. Микиші і цитриста о. Євгена Купчинського. Тому, що Пежанський був покликаний в 1914 р. до австрійської армії, „Бандурист" запросив мене на свої виступи по Гуцульщині. Почавши від Надвірної, ми примандрували до Микуличина. По дорозі — з вдячности гуцульському газді за нічліг та сніданок ми відспівали частину програми та „Многая літа". В Микуличині чекали на майже всіх учасників поїздки покликання до австрійської армії. Будучи ще від 1913 р. студентом скрипки та композиції Державної академії музики і драми, я якось по трудах та пригодах добрався до Відня. В цьому другому році вже не було можливим листуватися з Олесем. Мої студії у Відні, увесь час під загрозою австрійської військової служби, закінчилися примусовим вступленням до армії: як „однорічний доброволець" на власні кошти і без коня. Тільки коротенько ми бачились з Олесем в 1919 р. Він був старшиною від залізниць, а я референтом коней та обозів при команді третього галицького Корпусу. Аж 1922 р., під час моїх двох власних концертів під управою Музичного Інституту у Львові, при форт. супроводі Богдана Дрималика, і в час другого виступу також при співучасті Лева Туркевича, як челіста, ми мали нагоду з Пежанським обговорити багато справ та подій. Вже тоді створилася мені нагода їхати на студії до Берліну та можливість за якийсь час виїхати до Америки. В грудні 1923 р. я прибув до Ню Йорку.

Перші роки в „Новому світі" були тяжкі. Разом з Михайлом Гайворонським у 1924 р., з допомогою нашого громадянства, ми заснували Українську Консерваторію Музики. В той час, як мої берлінські учителі скрипки, Ричард Гарцер і Карло Флеш, приїхали до Філядельфії, я продовжував ще два роки свою науку з ними. Зараз після того, не занедбуючи скрипки, я повернувся до студій композиції у С. Бінґгама (Колюмбія) і Р. О. Морріса (Музичний Інститут Куртіса у Філядельфії). Після того в 1930 р. я влаштував з допомогою українського громадянства успішний дебютовий концерт в Нюйоркському Тавн Голі. Слідували власні концерти і з українським Тріо, з Марією Гребенецькою по ЗСА, під управою відомої концертової дирекції. Їх треба було з огляду на важку депресію припинити. В таких умовах неможливо було тримати зв'язок з Европою. Нобавом я завзявся давати щомісячні неформального характеру концерти української камерної музики, у висліді чого постало Товариство Приятелів Української Музики, що проіснувало два роки і дало перші виконання таких українських творів як струнний квартет З. Лиська, перший квартет В. Костенка, фортепіянове тріо Бор. Лятошинського, квартет М. Гайворонського, квартет Р. Придаткевича [illegible]. За той час і пізніше я викінчив дві свої симфонії, оркестрову сюїту, квартет, першу сонату для скрипки і фортепіяна та менші твори. Десь в той час я одержав запрошення від директора Музичного Інституту у Львові проф. Василя Барвінського перейняти після померлого проф. Євгена Перфецького його місце, але в тих непевних часах я міг лише за ту велику честь тільки подякувати.

(Продовження буде)

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 22-го ДО 26-го ТРАВНЯ 1972 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(21)

11 і 12. Звіти і пропозиції Комісій, дискусія і їх схвалення та т. 14. Схвалення бюджету

(Продовження)

ЗВІТ КОМІСІЇ ДЛЯ КАНАДІЙСЬКИХ СПРАВ

Звітує II секретар, В. Дідюк. Він запропонував схвалити наступні пропозиції:

Рекомендації:

1. Повне членство УНС в репрезентативній установі — Комітету Українців Канади — на рівні прав з великими організаціями;
2. Уділення гіпотечної позички для Канадійського Представництва на купно Союзового Дому в Торонто;
3. Відносно Канадійської Канцелярії і її директора, — пропонуємо виконання резолюцій минулої Конвенції;
4. Якнайскоріше приступити до видавання „Трибуни УНС" в канадійських газетах;
5. Продовжування і поширювання радіо-програм про УНС у різних частинах Канади;
6. Фінансова допомога для Студентського Конгресу СУСК в Канаді;
7. Фінансова допомога Округам УНС;
8. Репрезентаційні кошти Канадійського Представництва;
9. Прийняти обласного організатора на Захід Канади та місцевих організаторів (постійних) для провінцій: Манітоба, Саскачеван, Альберта і Британська Колюмбія;
10. Змагати до осягнення організаційної мети: 10-тисячного членства в Канаді.

Пропозиції:

1. Набуття власних Союзових Домів в окремих осередках;
2. Тому, що „Свобода" є загальносоюзовою та українською — давати надрук: Джерзі Сіті - Торонто.

Суму на заплановані справи передано Фінансовій Комісії для включення їх у загальний бюджет.

Сен. Павло Юзик — голова, Василь Дідюк — секретар, Іван Геврик, Дмитро Попадинець — члени.

Прийнято одноголосно.

ЗВІТ КУЛЬТУРНОЇ КОМІСІЇ

В імені Комісії, яка складається з усіх членів Головного Екзекутивного Комітету та всіх редакторів „Свободи" й по одному відпоручникові Головної Контрольної Комісії і Головної Ради, звітує II секретар ред. А. Драган. Комісія пропонує:

1. Продовжувати, розвивати і поширювати видавничу діяльність УНС українською й англійською мовами;
2. Маючи на увазі пропозиції і рекомендації кваліфікованих фахівців, перевірити та перевести необхідні зміни і поліпшення з українознавчих курсах на Союзівці;
3. Подбати про дальший розвиток культурних імпрез на Союзівці, анґажуючи до них зокрема молоді таланти;
4. Поробити всі потрібні заходи для здійснення винесених уже раніше резолюцій відносно влаштування репрезентативних бібліотеки та архіву в нових приміщеннях Головної Канцелярії УНС;
5. Відновити й оживити культурну активність Відділів УНСоюзу, включаючи до відділових урядів окремих культурних референтів та забезпечуючи Відділи відповідними матеріялами для їх культурної активности;
6. Культурна Комісія рекомендує Головному Урядові і Головному Езекутивному Комітетові УНС включити у плян англомовних публікацій видання „Історії України" проф. Наталії Василенко-Полонської в можливо найкоротшому часі.

Розвинулася дискусія, в якій забрали голос пп. В. Дідюк, д-р І. Скальчук, С. Гавриш і Й. Лисогір. В. Дідюк і д-р І. Скальчук піддержали пропозиції Комісії. Схвалено одноздушно.

ЗВІТ ВИХОВНО-ДОСЛІДЧОГО КОМІТЕТУ

За Комітет звітує проф. І. Телюк у заступстві голови Комісії проф. М. Куропася. Докладніші інформації про працю Комітету подав його голова проф. М. Куропась у своєму звіті. Цей звіт без дискусії прийнято до відома.

ЗВІТ БУДІВЕЛЬНОГО КОМІТЕТУ

Комітет поробив ряд стверджень та ухвалив пропозиції, які з'ясував Й. Лисогір, пропонуючи їх схвалити.

Будівельний Комітет розглянув стан будови нових приміщень для Головної Канцелярії УНС та фінансування цієї будови і стверджує наступне:

1. Сталева конструкція будинку досягла вже десятого поверху. Дату закінчення будови контрактор-будівельник встановив на 5-го лютого 1973 року та прохав продовжити йому час до цієї дати. Наш архітект не погодився на це продовження, але погодився продовжити час закінчення будови до 15-го вересня 1972 року. Питання продовження часу і підвищення коштів, що їх вимагає контрактор, з ініціятиви контрактора передано для арбітражу. Справа є тепер в руках фірми адвокатів Гюза, Мек Елроя, О'Коннела, Фолі і Гайзера.

2. Кошти будови фінансовано досі позичкою з наших власних біжучих фондів у формі другої гіпотеки на 10% річно та позичками з Комершел Траст Компані оф Ню Джерзі на відсотки короткотермінових позичок від 4½ до 6% річно. Позички в цьому банку затягається на базі рівночасного депонування бондів у цьому банку.

3. Досі, в додатку до обширу партеру та першого, другого і третього поверхів, що їх займатимуть приміщення для „Свободи" і Українського Народного Союзу, четвертий, п'ятий і шостий поверхи, що мають 564,000 квадратових стіп, винаймлено вже Першому Джерзі Національному Банкові за чинш у висоті 451,200 долярів річно. Продовжуються переговори в справі винайму дальших приміщень в будинку, включно із обширом на 25,000 квадратових стіп. Цього рентівника репрезентує одна нюйоркська фірма. Сконтактовано цілий ряд фірм, що займаються винаймом приміщень в Ню Йорку і в Ню Джерзі та які допомагають нам у підшукуванні льокаторів.

4. Рекомендується Головному Екзекутивному Комітетові продовжувати фінансування конструкції будинку із біжучих фондів та із гарантованих (коллатерал) банкових позичок з метою заплати можливо найнижчих відсотків аж до того часу, як зможемо одержати відповідну тривку гіпотечну позичку в сумі 7 до 8 мільйонів долярів.

5. Рекомендується застосувати в статуті Будівельної Корпорації ті самі постанови про суперечність інтересів (конфлікт оф інтерестс), які визначує статут в УНСоюзі.

6. Рекомендується збільшити Раду Директорів Будівельної Корпорації до п'ять осіб.

7. Рекомендується Головному Екзекутивному Комітетові делегувати кожного року репрезентанта віддавати голос за шери УНСоюзу на річних зібраннях Будівельної Корпорації.

8. Рекомендується Раді Директорів інформувати Будівельний Комітет про поступ будівельних робіт, про їх фінансування, винайм приміщень та про інші справи, зв'язані з будівлею.

9. Рекомендується Українському Народному Союзові та його Окружним Комітетам і Відділам скористати з тих нагод, що їх дає програма відбудови міста спонзорам проєктів відновлення міста.

Йосип Лисогір, Іван Телюк, Тарас Шмагала, Анна Чопик і Богдан Футей.

На внесення І. Винника пропозиції Комітету схвалено одноголосно.

ЗВІТ СТИПЕНДІЙНОЇ КОМІСІЇ

(з приділу стипендій на 1972/79 академічний рік)

Звіт склав референт стипендій, д-р Ярослав Падох. Комісія відбула своє річне засідання в неділю, 21-го травня 1972 р. на Союзівці. Розглянула 104 подань внесених студентами академічних шкіл або кандидатами на студентів, які саме покінчили середню школу. Аплікантів було 58 дівчат і 46 мужчин. 92 аплікантів внесли подання про стипендію вперше, 11 вдруге, а один втретє. Шість аплікантів одержали були стипендію УНСоюзу раніше. Студентів академічних шкіл поміж аплікантами є 85, а градуантів середніх шкіл — 19. По ділянках зацікавлення є 11 студентів славістичних наук, 5 — політичних, 3 — права, 3 журналістики, а решта різних ділянок.

Після основного розгляду всіх подань, Комісія визначила стипендії 36-ом студентам. Одному студентові признано стипендію в сумі $ 1,000.00, одному в сумі $700.00, трьом в сумі по $400.00, дев'ятьом в сумі по $300.00 та 14-ом в сумі по $200.00. Разом признано стипендій на суму $10.000.00

Комісія пропонує Головному Урядові схвалити її пропозицію й виплатити намічені суми нижче поданим студентам.

СТИПЕНДІЇ ОДЕРЖАЛИ:

1. Мартинович Орест, (Відд. ч. 445) — $ 1,000.00
2. Футала Богдан, (8) — 700.00

по $400.00 (3 стипендії)

3 Байрак Андрій,	(418)	5 Шумська Уляна	(430)
4 Дідюк Ярослав,	(418)		

по $300.00 (9 стипендій)

6 Номич Роман	(457)	10 Гаврилюк Марта	(360)
7 Цісик Квітка	(457)	11 Кудрик Олександер	(8)
8 Домарацький Бернард	(25)	12 Мицик Осип	(131)
9 Ґелеткевич Христина	(147)	13 Мушинський Віктор	(174)
		14 Садівська Лялиса	(414)

по $200.00 (22 стипендії)

15 Бабич Олена	(115)	27 Мельник Мирон	(54)
16 Дворська Ірина	(281)	28 Мотиль Олесь	(194)
17 Ґреґор Віктор	(353)	29 Микитин Ірина	(295)
18 Гнатюк Гарвей	(37)	30 Прийхан Андрій	(399)
19 Городиський Іван	(472)	31 Рефт Іван	(120)
20 Іваськів Лев	(430)	32 Слюсарчук Анна	(174)
21 Кандюк Марта	(86)	33 Стебельська Дарія	(78)
22 Кічоровська Марта	(15)	34 Захарків Ольга	(287)
23 Книгніцька Дорін	(430)	35 Зальвовська Галина	(414)
24 Левицька Любов	(345)	36 Зварич Ірина	(240)
25 Лужна Богданна	(484)		
26 Масний Анна	(292)	Разом:	$10,000.00

Почесно відзначені:

1 Абрам Дарія	15 Павктис Вікторія
2 Білинська Христина	16 Пришляк Марта
3 Боднар Лідія	17 Путикевич Юрій
4 Чайковська Марта	18 Раковський Ігор
5 Черняк Анна	19 Савіцький Андрій
6 Дяченко Петро	20 Сліпець Олена
7 Фокс Осип	21 Стець Дарія
8 Городиський Орест	22 Степовий Володимир
9 Качор Джері	23 Стасюк Марія
10 Кашуба Остап	24 Стасишин Джейн
11 Мазяр Люба	25 Телішевська Адріяна
12 Медвик Діяна	26 Забитко Ірина
13 Павлівець Оксана	27 Ґреґор Валентина
14 Павлічко Юрій	28 Оресік Ліза

За Стипендійну Комісію:

Проф. д-р Василь Стецюк, делеґат НТШ — голова, **проф. д-р Іван Фізер**, делеґат УВАН — містоголова, **Квітка Семанишин**, делеґатка СУСТА, **проф. Іван Телюк, Марія Душник, Володимир Сохан, Уляна Дячук** і **д-р Ярослав Падох**, члени Екзекутиви; **мґр Іван Геврик, проф. д-р Богдан Гнатюк** — члени Контрольної Комісії; **д-р Богдан Футей, Василь Дідюк**, головні радні; **ред. Антін Драґан**, секретар Культурної Комісії.

Переведено коротку дискусію та введено деякі зміни в пропозиції Стипендійної Комісії, узгляднені у вище поданому звіті. Внесення одноцушно схвалено.

ЗВІТ КОМІСІЇ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СПРАВ

Звітує голова Комісії д-р І. Скальчук.

З уряду до Організаційної Комісії входить д-р Ярослав Падох, головний секретар та керівник організаційного відділу, а з дорадчим голосом входять обласні організатори: С. Гавриш, Е. Репета і В. Дідюк.

Організаційна мета в 1972 році — 5,700 нових членів для УНС, згідно з пляном для Організаційного Відділу, прийнятим на засіданні Екзекутивного Комітету в днях 28-го січня та 5-го лютого 1972 р.

Резолюції:

Для виконання наміченої мети потрібні наступні засоби:

1. Заанґажування асистента для організаційних справ (сума: прел. бюджету);
2. Заанґажування англомовної секретарки (сума: прел. бюджету);
3. Збільшення числа обласних організаторів (сума: прел. бюджету);
4. Радієві передачі УНС — 6,000.00 дол.;
5. Вишкільні секретарсько-організаційні курси — 4,000.00 дол.;
6. З'їзди голів Округ: Схід - Захід — 1,500.00 дол.;
7. Бонуси для Округ (виконання пляну 100% — 2 дол. за члена, 75% — 1 дол. за члена) — 1,000.00 дол.;
8. Оплата винайму заль та інші речеві видатки окремих зборів — 2.000.00 дол.;
9. Золоті годинники для 10-річних членів Клюбу Заслужених Союзовців — 500.00 дол.;
10. Дві конференції обласних організаторів — 500.00 дол.;
11. Нагороди для найкращих відмінників шкіл українознавства — 1.000.00 дол.;
12. Стінні календарі — 80-річчя „Свободи" — 500.00 дол.;
13. Передплата фахового журналу „Сейлесмен Воркшоп" для обласних організаторів — 125.00 дол.;
14. Заанґажування обласного організатора на Західну Канаду та місцевих і постійних організаторів для провінцій: Манітоби, Саскачевану, Альберти та Британської Колюмбії (дивн прел. бюджету);

Рекомендації:

1. Уділити гіпотеку на купно дому УНС для округи Філядельфія 10 до 12 тисяч долярів.
2. Допомогти Окружному Комітетові набути дім УНС в Торонто.
3. Признати безплатний побут на Союзівці постійним організаторам на рівні з відділовими організаторами.
4. Перевести студії як збільшити винагороду від більшої суми забезпечення, а за те зменшити винагороду за зібрання першої річної вкладки.
5. Перевірити бонуси і винагороди за нових членів.
6. Не відчислювати аплікацій членів, здобутих шляхом льосування, від квоти, потрібної організаторам для здобуття безплатного побуту на Союзівці.
7. Доручити Підготовчій Статутовій Комісії опрацювати права і обов'язки Окружних Комітетів в системі УНС.
8. Відбувати кожного року крайове свято „День Українського Народного Союзу" в Шамокінській Окрузі.
9. Картки: поздоровлення хворим та градуантам (2 картки).

Іван Скальчук — голова, Мирослав Кальба — секретар, Ярослав Падох, Дмитро Попадинець, Тарас Шпікула, Анна Гарас, Володимир Запаранюк, Тарас Шмагала — члени.

Переведено дискусію, в якій забрали голос пп.: В. Сохан, Уляна Дячук, Т. Шмагала, В. Запаранюк, Й. Лисогір, І. Винник, д-р Анна Чопик, ред. А. Драґан, мґр І. Геврик, д-р В. Футей, С. Гавриш, проф. І. Телюк, Є. Репета, д-р Я. Падох, д-р В. Гнатюк і В. Дідюк. Дискусія торкалася засобів, які гарантують придбання нових членів, а зокрема питання доцільности радіової пропаганди, збирання якнайобширніших адресарів в поодиноких українських громадах та використовування їх в організаційній акції, нагород для найкращих студентів шкіл українознавства, що допомагає молодь познайомлювати з УНСоюзом і його працею, встановлення багатої і всесторонньої програми для союзової молоді, відмолодження секретарів та побільшення числа організаторів, звітування обласних організаторів на Річних нарадах та уділювання гіпотечних позичок членам. В. Дідюк і Д. Попадинець піддержали внесення Організаційної Комісії. Схвалено.

О год. 1:20 по пол. проголошено пообідну перерву до год. 2:30 по пол.

П'ятий день нарад

П'ятниця, 26-го травня 1972 р.

Десята (пополуднева) сесія

Десята і остання пополуднева сесія річного засідання Головного Уряду розпочалася о год. 2:40 по пол. На порядок нарад прийшло звітування останньої Комісії для Фінансових Справ та схвалення бюджету, запропонованого тією Комісією.

ЗВІТ КОМІСІЇ ДЛЯ ФІНАНСОВИХ СПРАВ

ПРЕЛІМІНАР БЮДЖЕТУ НА 1972 РІК:

Звіт Комісії складає її голова мґр І. Винник. Підмічує, що у звіті Комісії поміщується рівночасно прелімінар бюджету і тому пропонує передискутувати і схвалити прелімінар бюджету разом з дискусією та схваленням інших пропозицій Фінансової Комісії. Приявні погодилися получити зі звітом Фінансової Комісії також схвалення бюджету.

ПРИХОДИ:

1. Членські вкладки:

Забезпечення на життя	$ 2,710,000.00
Забезпечення від випадків	50,000.00
Братський Фонд	90,000.00
РАЗОМ: членські вкладки:	$ 2,850,000.00

2. Відсотки:

Відсотки від бондів	$ 1,200,000.00
Відсотки від морґеджів	500,000.00
Відсотки від позичок членам	20,000.00
Відсотки з Укр. Нац. Корпорації	200,000.00
Відсотки-дивіденда від уділів	10,000.00
РАЗОМ: відсотки	$ 1,930,000.00

3. Різні впливи:

Пожертви, записи і т. д.	20,000.00
РАЗОМ: різні впливи	$ 20,000.00
РАЗОМ ПРИХОДИ:	$ 4,800,000.00

ВИДАТКИ:

1. Виплати грамот:

Дозрілі грамоти	$ 1,300,000.00
Посмертні виплати	750,000.00
Передчасні звороти	250,000.00
Подвійне забезпечення	5,000.00
Забезпечення АДД	5,000.00
Сирітський фонд	8,000.00
Виплати дітям, що їх родичі померли	5,000.00
Премії за реасекурацію членів	10,000.00
Податки за канадійських членів	40,000.00
Лікарські бадання	8,000.00
Головний лікар	1,000.00
Актюар за оцінку	20,000.00
Асекураційні відділи за дозволи	5,000.00
Правні поради	2,000.00
Виміна канадійських долярів	2,000.00
РАЗОМ виплати грамот	$ 2,400,000.00

2. Кошти адміністрації:

Персональні виплати:

Екзекутива	$ 66,000.00
Платні працівників	185,000.00
РАЗОМ платні	$ 251,000.00

Забезпечення працівників:

Пенсійний фонд	$ 70,000.00
Хворобове забезпечення	20,000.00
Асекурація	6,000.00
Безробіття	1,250.00
Обезпечення від випадків	2,500.00
Соціяльне забезпечення	12,000.00
Податки	1,500.00
РАЗОМ забезпечення працівників	$ 113,250.00

Річеві видатки:

Чинш	$ 12,000.00
Канцелярійні прибори	25,000.00
Оголошення	10,000.00
Поштові оплати	12,000.00
Телефони, телеграми	8,000.00
Асекурація будинків	1,000.00
Винайм машин	10,000.00
Вкладки до братських організацій	1,200.00
Асекурація книжок	1,000.00
РАЗОМ річеві видатки:	$ 80,200.00

3. Кошти подорожей, засідань і репрезентацій:

Кошти подорожей і репрезентацій	$ 20,000.00
Кошти річних засідань	15,000.00
Кошти Контрольної Комісії	5,000.00
Канадійська канцелярія	1,500.00
РАЗОМ кошти подорожей, засідань і репрез.	$ 41,500.00

4. Організаційний відділ:

Винагорода секретарям 7%	$ 220,000.00
Винагорода предсідникам і касієрам	4,000.00
Премії за нових членів	50,000.00
Обласні організатори — платні	48,000.00
Дієти організаторів	24,480.00
Кошти подорожей обласних організаторів	15,840.00
Бонуси для Округ	3,500.00
Інші видатки на членську кампанію	21,500.00
РАЗОМ організаційний відділ:	$ 400,000.00

5. Кошти інвестицій:

Кошти інвестицій, обслуга	$ 25,000.00
РАЗОМ кошти інвестицій:	$ 25,000.00

6. Дивіденда:

Річна дивіденда	$ 415,000.00
РАЗОМ річна дивіденда	$ 415,000.00

7. „Свобода":

Річна дотація за членів	$ 180,000.00
Дотація на додаткові дві сторінки	30,000.00
РАЗОМ „Свобода":	$ 210,000.00

8. Конвенція УНСоюзу:

Кошти конвенції УНСоюзу (1/4)	$ 60,000.00
РАЗОМ конвенція УНС:	$ 60,000.00

9. Допомоги, пожертви:

Допомога членам	$ 35,000.00
Пожертви організаціям	15,000.00
Фонд Наглої Потреби	6,000.00
Допомога, пожертви (РАЗОМ):	$ 56,000.00

10. Комісії:

Стипендійна Комісія	$ 10,000.00
Спортова Комісія	7,000.00
Комісія молоді	1,000.00
Комісія жіноча	1,000.00
Комісія виховно-дослідчих справ	1,000.00
Фінансово-господарська Комісія	1,000.00
Комісія канадійських справ	1,000.00
РАЗОМ Комісії:	$ 22,000.00

11. Амортизація:

Амортизація реальностей	$ 22,000.00
Амортизація машин і устаткування	8,000.00
РАЗОМ Амортизація	$ 30,000.00
РАЗОМ видатки:	$ 4,103,950.00
СПОДІВАНА надвишка	$ 696,050.00
РАЗОМ сподівані приходи:	$ 4,800,000.00

12. Союзівка:

Приходи	$ 380,000.00
Видатки	375,000.00
Сподівана надвишка	5,000.00

13. Видавництво:

Приходи	$ 405,000.00
Видатки	400,000.00
Сподівана надвишка	5,000.00
РАЗОМ приходи:	$ 5,585,000.00
РАЗОМ видатки:	$ 4,878,950.00
СПОДІВАНА надвишка	706,050.00
РАЗОМ:	$ 5,585,000.00
	$ 5,585,000.00

Пожертви для організацій	$ 15,000.00

ПОЖЕРТВИ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЙ:

1. Світовий Конгрес Вільних Українців	$ 2,000.00
2. Український Конґресовий Комітет Америки	2,000.00
3. Катедра св. Софії в Римі	1,000.00
4. Українська Православна Церква	1,000.00
5. Фонд Катедр Українознавства Гарвард	1,000.00
6. Злучений Український Ам. Допомоговий Комітет (ЗУАДК)	1,000.00
7. Наукове Товариство ім. Шевченка ЗСА	500.00
8. Українська Вільна Академія Наук ЗСА	500.00
9. Наукове Товариство ім. Шевченка, Канада	250.00
10. Українська Вільна Академія Наук, Канада	250.00
11. Український Вільний Університет, Мюнхен	500.00
12. Пласт, ЗСА	500.00
13. Спілка Української Молоді Америки	500.00
14. Об'єднання Української Дем. Молоді, ЗСА	200.00
15. Молоді Українські Націоналісти ЗСА	200.00
16. Пласт, Канада	200.00
17. Спілка Української Молоді, Канада	200.00
18. Об'єднання Демократичної Української Молоді, Канада	200.00

(Закінчення на ст. 4-ій)

11 і 12. Звіти і пропозиції Комісій, дискусія і їх схвалення та т. 14. Схвалення бюджету

(Закінчення зі стор. 3-ої)

19. Молоді Українські Націоналісти, Канада	200.00
20. Комітет Українців Канади	300.00
21. Американський Червоний Хрест	250.00
22. Студії при пенсильвенійському університеті	200.00
23. Коледж св. Василія в Стемфорді	200.00
24. Коледж св. Андрея, Вінніпеґ	200.00
25. Дівочий коледж у Факсчейс, Па.	200.00
26. С У С Т А	200.00
27. Українська Бібліотека і Архів при Міннесотському університеті	250.00
28. СУСК, Канада	200.00
29. Пласт, Арґентина	100.00
30. Спілка Української Молоді, Арґентина	100.00
31. Український Технічно-Господарський І-тут	100.00
32. Осередок Освіти і Культури, Вінніпеґ	100.00
33. Василь Авраменко, студія	100.00
34. Военно-історичний Музей, Вінніпеґ	50.00
35. Непередбачені (Союзівка)	250.00
РАЗОМ ПОЖЕРТВИ:	$15,000.00

Як резолюції Комісія пропонує:

1. У зв'язку з будовою дому уповажнити Головний Екзекутивний Комітет висиґнувати з фондів УНСоюзу $4,000.000.00 або більше, якщо на це буде згода урядових чинників.

2. Продовжувати дальше уділювання гіпотечних позичок членам УНС до висоти $ 500,000.00 у річному відношенні.

3. Новообраному головному касирові п-і Уляні Дячук призначити платню у висоті $ 16.000 річно.

4. Зменшити кошти репрезентацій. При висилці масових делеґацій, звертати увагу на доцільність.

5. На потреби праці Фінансової Комісії призначити $ 1,000.00.

6. Неплатні члени Головного Уряду, що беруть участь в місцевих імпрезах, одержують зворот коштів у висоті не більшій, як 50% ухваленої дієти.

7. Дальше провадити студію над бондами з метою переоцінки і осягнення більших користей.

Як рекомендації Комісія пропонує:

1. У зв'язку з потребами більшої інформації нашої громади і надмір цінного матеріялу пропонується збільшити щоденник „Свобода" на дві сторінки. На ту ціль призначається $ 30.000.00.

2. Екзекутива опрацює плян безплатної висилки „Свободи" після закінчення будови дому, а саме від 1-го січня 1974 р. Плян належить предложити на наступних річних нарадах в травні 1973 р.

3. По двох роках праці зрівняти платні обласним організаторам.

4. Створити окреме конто Конвенції, переливаючи кожного року одну четверту коштів на окреме конто.

У заключному слові Комісія закликає усіх членів Головного Уряду, Відділів і Членство до активної дії, щоб наш похід до мети 100 000 членів до слідуючої конвенції закінчити успішно.

Іван Винник — голова, Дмитро Попадинець — секретар, Уляна М. Дяґук, Іван Геврик, Богдан Гнатюк, Тарас Шпікула — глени.

Розвинулася дискусія. Забрали голос пп.: В. Сохан, М. Кальба, В. Дідюк, Уляна Дячук, д-р Я. Падох, В. Запаранюк, Марія Душник, І. Геврик та д-р Б. Футей. На внесення мгра І. Геврика замкнено дискусію та схвалено всі пропозиції Фінансової Комісії включно до бюджету без змін. Д-р Б. Футей запропонував, щоб ті аплікації студентів на признання стипендії, які Стипендійна Комісія відкинула тому, що аплtканти не були впродовж 2 років членами УНСоюзу, передати Екзекутиві з проханням признати їм допомогу, тим більше, що поміж ними є такі, що допомоги конечно потребують. Внесення піддержав мгр І. Геврик. Однодушно схвалено.

Голова Фінансової Комісії, І. Винник дякує співробітникам за участь в засіданнях та працях над бюджетом і виготовленням резолюцій та рекомендацій, яка вимагала багато годин часу. На цьому вичерпано справи обняті точками 11, 12 і 14 і приступлено до точки 13-ої.

13. Рекомендації членів Головного Екзекутивного Комітету та їх схвалення

Рекомендації Йосипа Лисогора

Головний предсідник запропонував:

1. Подбати про можливо повну листу проспектів, тобто кандидатів на членів УНСоюзу. Листи мали б виготовити секретарі Відділів у співпраці з організаторами .

2. Продовжувати спеціяльну акцію забезпечення молоді, щоб по змозі вся молодь знайшлася в рядах УНСоюзу.

Внесення піддержав В. Дідюк. Одноголосно схвалено.

Рекомендації Володимира Сохана

Володимир Сохан пропонує:

1. Завершити старання для введення двох нових кляс забезпечення та одного додаткового термінового забезпечення а саме:

а) кляси термінового забезпечення на суму $1,000 для молоді до 23-го року життя з автоматичною зміною його на клясу Р-65 та суму $5,000 забезпечення,

б) кляси пенсійного забезпечення для дорослих членів,

в) додаткового термінового забезпечення, яке теж називають забезпеченням прибутків родини, з договорами на 20 років та до 65-го року життя, що їх можна долучити до грамоти кожної кляси забезпечення департаменту дорослих.

2. Повести дальші старання для введення змін в таблицях виплачуваних членам УНСоюзу дивіденд:

а) підвищення ставок дивіденд за грамоти між десятим і двадцятим роком їхньої важности в найближчому часі,

б) реформи і модернізації, можливих в дальшому майбутньому разом з механізацією праці в Головній Канцелярії, всіх таблиць дивіденди за клясами, тобто висотою вкладок, та за віком грамот із рівночасним пересуненням дати дивіденди на 31-го грудня (як було пропоновано на Конвенції) та з акумуляцією дивіденд.

3. Признати знижкову ціну передплати „Свободи" членам - власникам виплачених грамот кляси Р-20 перед осягненням віку 65 років у висоті $18.00 річно. Згідно з цим передплата „Свободи" для активних членів і власників виплачених грамот кляс Р-20, Р-65 та О (Р-70) у віці понад 65 років виносила б $7.80 річно, для власників виплачених грамот кляси Р-20 до 65-го року життя передплата „Свободи" виносила б $18.00 річно, а для не-членів передплата „Свободи" коштує по $24.00 річно.

Над пропозиціями п. В. Сохана розвинулася дискусія. Забрали голос пп.: Т. Шмагала, В. Запаранюк і Є. Репета. Піддержали д-р Я. Падох і п-і Анна Гарас.

Рекомендації д-ра Ярослава Падоха

Д-р Я. Падох рекомендує:

Покликаючись на свої пропозиції, передані Організаційній Комісії, додатково рекомендую зобов'язати головних урядовців до посиленої праці та збільшеної відповідальности за свої Відділи, Округи та Області й самим подбати про приєднання щороку бодай десять нових членів УНСоюзу. Також рекомендую наново підкреслити обов'язок конвенційних делеґатів активно помагати в розбудові УНСоюзу, а зокрема здобувати для нього щорічно традиційну „делеґатську десятку" нових членів.

Рекомендації піддержав д-р Б. Футей. Схвалено одноголосно.

Рекомендації головного касира п-і Уляни Дячук

Пані Уляна Дячук пропонує:

1. Продовжувати заходи для поліпшення і механізації дальших ділянок Фінансового Відділу, що вможливлювало б основну реформу дивіденд і приспішення дати їх видачі.

2. Продовжувати заходи виміни низьковідсоткових бондів на бонди з вищими відсотками.

Рекомендації піддержав д-р Б. Футей. Однодушно схвалено.

Рекомендації п-і Марії Душник

Пані Марія Душник запропонувала:

1. Обміркувати програми для зборів Відділів і Окружних Комітетів; подбати про приявність на цих зборах провідних громадських діячів та/чи видатних особистостей, щоб збільшити участь у зборах.

2. Видати на 1973 чи 1974-ий рік стінний календар УНСоюзу.

3. Заклики Жіночого Комітету УНС до секретарок та організаторок друкувати в „Свободі" для заохоти до змагань в організуванні членів.

Рекомендації п-і Марії Душник піддержала д-р Анна Чопик. Одноголосно схвалено.

Рекомендації Головної Контрольної Комісії.

Мґр Іван Геврик прохає формально схвалити всі резолюції і рекомендації, що їх Головна Контрольна Комісія включила в свій звіт.

Піддержав Т. Шпікула. Однодушно схвалено.

На цьому закінчено справи, передбачені 13-ою точкою порядку. З уваги на раніше поладнання т. 14-ої (бюджет), приступлено до 15-ої точки програми нарад.

15. Різні справи

Іван Геврик пропонує, щоб в новозбудованому союзовому домі примістити погруддя патрона УНСоюзу Тараса Шевченка. Ред. А. Драган доповнює його пропозицію-рекомендацію для Екзекутиви УНСоюзу, щоб погруддя Тараса Шевченка або його таблицю примістити у вестібюлю нового дому.

И. Лисогір пропонує схвалити місце майбутньої Конвенції в 1974 р. Більшістю голосів, на внесення головного радного С. Гавриша і головного контролера д-ра І. Скальчука, схвалено Філядельфію, а на випадок, коли б у Філядельфії не можна було підшукати відповідного приміщення на конвенцію, конвенція має відбутися, на внесення головного контролера І. Винника, у Ню Йорку. М. Кальба пропонує, щоб засідання Комісій відбувалися перед нарадами Головного Уряду та щоб часто інформувати громадянство про справи будови нового союзового дому.

Головний радний д-р Б. Футей закликає Екзекутиву, щоб перестати говорити вже на третіх річних зборах про потребу для Організаційного Відділу асистента і секретарки.

Головний предсідник запевнює, що справа асистента буде поладнана після річного засідання Головного Уряду.

Д-р І. Скальчук рекомендує, щоб для нарад Комісій віддати повний день середу, бо пів дня замало. Схвалено.

Після цього головний предсідник стверджує, що вичерпано всі справи і пропонує закриття нарад. М. Кальба ставить внесення закрити засідання. Піддержує д-р Б. Футей. Однодушно схвалено. Предсідник стверджує, що засідання закрите. Приявні, за традицією, відспівали український національний гимн.

Річне засідання Головного Уряду закінчилося на п'ятому дні нарад, у п'ятницю 26-го травня 1972 р. о год. 4.45 по пол.

ЯРОСЛАВ ПАДОХ
гол. секретар

НЮ ГЕЙВЕН — ДЛЯ ФКУ

При кінці минулого року, передано на Фонд Катедр Українознавства чека на дві тисячі долярів від Параскевії (Пріся) Витвицької. Цю щиру жертву зложила п-і Витвицька на дальший розвиток української науки, в одному із широко знаних університетів — Гарварді, долучуючи дописку:

"Складаю два тисячі долярів на ФКУ в Гарварді. Одну тисячу в пошану і пам'ять мого покійного мужа Івана Витвицького, а другу тисячу в пам'ять моїх батьків Михайла і Катерини Пікас, — селян, які тяжко працювали, високо цінили науку, посилали своїх дітей до школи у Львові, і мене до гімназії СС Василіянок. Попередньо ми вплатили тисячу долярів на ім'я Івана і Параскевії Пікас - Витвицької."

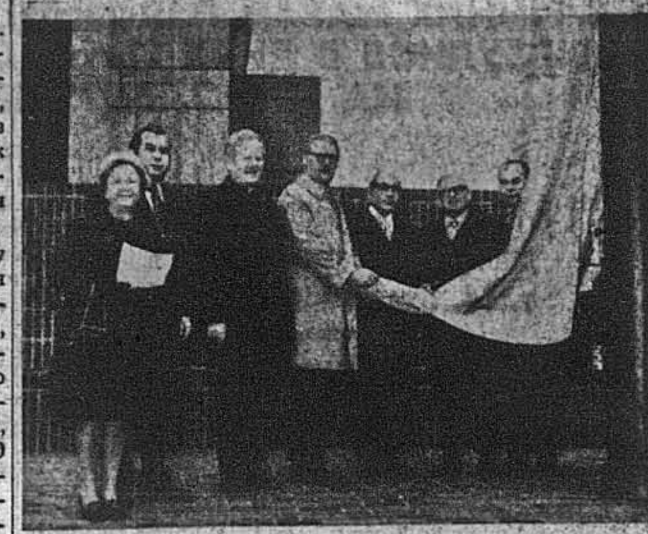
Крім пані Витвицької знайшлися ще інші меценати, які склали по тисячі долярів, а саме: Богдан і Марійка Антонишин, Володимир і Ніна Берева, Мирон і Христина Радавець, д-р Іван і Олександра Кизик, Софія і син Богдан Данко, проф. Іван Ґолембйовський. Разом із Ню Гейвену переслано на фонд Катедри понад 24.000 дол.

Ці тисячі щедрих жертводавців на ФКУ, служать як взірцевий приклад громадської зрілости і відданости національній справі. Нація існує лише тоді, коли кожне покоління співпрацює з тим поколінням, що відходить, як також з тим, що приходить йому на зміну. Цінності одного покоління, як естафету передається наступному поколінні. І власне всі жертводавці зрозуміли, що це робиться у Гарварді. Проєкт Гарвардського Центру це чин в ім'я і для молодшого покоління, щоб не пропасти, щоб жити. Тут молодь наша дістає знання і вказівки про все, що досі здобуто українською наукою і тут саме відбувається процес передавання естафети. Чи не варто взяти приклад від п-і Витвицької і сотень інших меценатів і підтримати дальшу кампанію ФКУ?

Чи не варто для української правди щось гідне вчинити?

Мирон Мельник

Свято Державности і Соборности в Бостоні

Підносять український національний прапор в Бостоні. На фото (зліва): адв. Анна Чопик, Орест Щудлюк, о. прот. Мирон Пахолок, заступник мейора Едвард Саліван, радні Бостону Фредерік Лянґоні і Габріел Пісмонті та И. Харина.

Губернатор Френсис Сарджент і посадник міста Кевин Вайт проголосили 22-го січня „Днем Української Незалежности" в стейті Масачузетс і місті Бостоні. Перед міським ратушем повівав в цьому дні український національний прапор.

Церемонію піднесення прапору розпочато співом українського гимну, який заінтонували Йосиф Харина і Лариса Діяк. Молитву провів о. прот. Мирон Пахолок, парох української православної церкви. Проклямацію посадника прочитала адв. Анна Чопик. Привіти виголосили представники Міської Управи: Едвард Саліван, заступник посадника і міські радні Фредерик Лянґоні і Габріел Пісмонті. Про значення 22-го січня і про теперішні арешти в Україні говорив Орест Щудлюк.

Святочна Академія відбулася в неділю 28-го січня в залі української православної громади св. Андрія. Свято відкрив голова Відділу УККА інж. Конрад Гусак. Доповідь виголосив Адріян Сливоцький з Гарвардського університету по-українськи, відтак ревсумуючи, — по-англійськи. Орест Щудлюк прочитав проклямації губернатора і посадника міста. Короткий привіт виголосив Юріс Раудсепс, представник латишів.

У мистецькій програмі взяли участь світський хор при українській католицькій парафії Христа Царя під диригентурою Галини Гейр і хор української православної парафії св. Андрея під орудою інж. Андрія Пружніцкого та співучий гурток юначок СУМА під керівництвом Олі Барицької зі сольовим виступом Зоряни Дашавець. Лариса Діяк відспівала дві сольові пісні, у фортепіяновім супроводі Галини Желюк.

Декламації виголосили Марія Кайко, Андрій Коропей, а також дві наймолодші учениці Рідної Школи Галя Гаврищкевич і Христя Михайлів. Фортепіянові соло виконали пластунка Ніна Сахарук і Люба Ліщинська, студентка Ню-Інґленд консерваторії.

Виконано також декілька народних танкових виступів. Взяли участь три танцювальні гуртки: СУМА під проводом Івана Барицького, юнаки Пласту зі сусіднього Род Айленду і гурток (Степан Рогач і брати Геби) під мистецьким керівництвом Людмили Везкровної-Мек.

У різнородній програмі соборно взяла участь ціла громада. Це викликало велике зацікавлення і притягнуло численну публіку, найважливіше багато молоді й дітей.

Д-р Роман Миколаєвич

АҐРОНОМ ОКСАНА ДУЧИМІНСЬКА-МИГУЛ

Непомітно для більшости знайомих відійшла від нас 3 грудня м. р., у Мюнхені, Оксана Лідія Дучимінська-Мигул. Відійшла з останнього місця невтомної громадської служби, де, як еміграційний референт та заступниця Представника ЗУАДК-у несла допомогу залишеним, старим та немічним, а теж щиро опікувалася студіюючою молоддю, уможливлюючи багатьом участь у курсах Українського Вільного Університету, що й ставало для них порятунком перед відчуженням від українства.

І саме ця молодь зуміла найкраще оцінити, якого вірного опікуна й друга втрачає. Аж з-поза границі приїздили молоді люди до безнадійно вже хворої, щоб подякувати їй за всі вияви прихильности, за допомогу.

Ще так недавно бачили ми її в Бельгії, повну плянів та притаманного їй ентузіязму, як приїздила обговорювати справу видання монографії Ніни Левицької, визначної, але на сьогодні призабутої, нашої скульпторки. Щоб здобути потрібні для цього матеріяли,—Оксана не вагалася навіть відбути подорож в окуповану совєтськими військами Чехо-Словаччину та на власний кошт виготовити потрібні світлини.

Оксана Дучимінська народилася 8 липня 1908 р. в Галичині, у селі Коритниках. Батьки її вчителювали опісля довший час у селі Тяпче Болехівського повіту, де вона здобула початкову освіту, а далі перейшла до учительського семінаря у Львові. Здібна, працьовита, бистроумна, а при тому ніжна та чутлива на людську недолю, рішилася вже зарані присвятитися громадській праці. Вступила до Пласту, цієї першої школи служіння народові. А допомагаючи батькам у громадській праці на селі, пізнала його потреби, а зокрема необхідність ширення господарських знань серед наших хліборобів. Тому й, після іспиту зрілости, що давав право на вищі студії, рішила студіювати аґрономію й економію.

Батько її, колишній сотник УСС та УГА, що через переслідування польською владою, мусів перенестися на вчительську працю на Карпатській Україні, щиро піддержував заміри молодої Оксани, дармащо в ті часи вони були нелегкі до здійснення.

Місцем студій вибрала Оксана Дучимінська Українську Господарську Академію у Празі, де в ті часи виховували кадри українських фахівців такі світочі, як: професори Кость Мацієвич, Віктор Доманицький, Борис Іваницький та інші.

залежного життя українсь-

Покінчивши студії (між 1927-32 роками) інж. Оксана Дучимінська відкидаючи приманливі пропозиції чеських властей, голоситься до тодішнього директора Т-ва „Сільський Господар" у Львові, інж. Євгена Храпливого, щоб віддати всі сили та знання справі українського села.

Директор Храпливий, добрий знавець людей, пізнав у молодому аґрономові цінну фахову й організаторську силу та призначив її спершу асистенткою повітового аґронома львівської філії „Сільського Господаря", а вже після піврічної практики, у 1935 році, референткою плекання сільсько-господарських тварин та контролі молочности на Львівський повіт. На цьому пості співпрацює інж. О. Дучимінська з „Маслосоюзом", організує по селах гуртки „Сільського Господаря", виголошує безліч доповідей, пропаґуючи кращі методи управи ріллі та плекання тварин. Крім цього знаходить теж час на писання фахових статтей для тижневика й календарів „Сільський Господар" та інших видань. Статті, як і доповіді, вирізнювалися гарною мовою, свіжістю думки та ясним викладом предмету, переплетені вряди—годи, для відпруження, легким дотепом, що був їй такий притаманний, та доказував, як глибоко знає вона селян, їхню психіку й умовини праці.

Коли на село мала приїхати „пані інженер", заля читальні тріщала від слухачів, а численні запити й голоси в дискусії вказували на те, як уважно та з яким зацікавленням читали наші селяни статті п-і Оксани.

Читаючи к щоденнику „Діло", в числі з березня 1937, звіт із Загальних Зборів Львівської Філії „СГ", бачимо її у повному розгарі праці, з 65 гуртками по селах, 20 Секціями Хліборобського Вишколу Молоді, 10 Секціями Господинь, 20 Секціями плекання сільсько-господарських тварин. Впродовж року аґрономи відбули 444 поїздки на села. Все це було в немалій мірі вислідом праці і інж. О. Дучимінської, що в скорому часі опісля стала заступником повітового аґронома у збільшеній, Окружній Філії „СГ" на повіти Львів, Бібрка, Щирець. А вже рік пізніше, в 1938 р. інж. О. Дучимінська стає, як перша жінка, повітовим аґрономом. Тут ініціює різні нові почини, як осушування сіножатей та поліпшення раси молочної худоби, звертає особливо увагу на Секції Господинь та Гуртки Хліборобського Вишколу Молоді. Тут і знайомиться зі своїм майбутнім другом, відомим революціонером Іваном Мигулом, який, вийшовши з тюрми, після десятилітнього ув'язнення та доповнивши потрібні кваліфікації, стає повітовим інструктором Хліборобського Вишколу Молоді, у проміжку перед новим арештом та ув'язненням у Березі Картузькій у 1939 році.

Виглядало, що при всій фаховості та розмахові у праці повітового аґронома дальший розвиток Львівської Філії запевнений, але прийшла війна, знівечивши всю довгими роками пророблену працю. Пані Оксана переходить з окупованого большевиками Львова на захід, до Белза, де знову же очолює місцеву Філію „СГ". Там й народжується її син Іван, що його батько вже ніколи на мав щастя бачити: в міжчасі він перейшов нелеґально кордон в Україну, сповняючи національний обов'язок аж до смерти. Сина п-і Оксана виколихала дослівно у приміщенні белзької Філії.

Коли большевики покинули Галичину, у 1941 р. п-і Оксана повертається до Львова, голоситися до праці у новопосталій Хліборобській Палаті, що нею кермував колишній начальник директор „Сільського Господаря" д-р Є. Храпливвий. Виглядало що буде знову та сама праця, що й колись, під кермою того самого знаменитого знавця української громадської аґрономії, великого приятеля й оборонця українських хліборобів. Та не було це вже те, що перед війною: свобода праці не існувала, німецька адміністрація обмежувала її у всьому, а всі заходи оборонити наших людей перед насильним вивозом до Німеччини, чи навіть перед жорстоко виміряними німецькими контиґентами давали тільки дуже незадовільні наслідки. Пані Оксана терпіла разом з нашими хліборобами, старалася, як могла, облегшувати їх долю. Більша, як до війни, винагорода зовсім не втішала її, а розстріл німцями її близьких знайомих (як ось Хариті Кононенко) та пошуки за чоловіком, що в його смерть не хотіла ніяк повірити, весь час погіршували її самопочуття та підривали здоров'я.

З новим приходом большевиків, хвора й без засобів до життя, з маленьким сином на руках, рушає в чужину. Аж на кінець війни добивається до Реґенсбурґа, де знаходить давніх професорів і друзів із кол. УГА в Подєбрадах, тепер зайнятих відновою своєї Високої Школи під назвою Український Технічно-Господарський Інститут. Пані Оксана стає спершу асистенткою проф. Б. Іваницького, а згодом іменована доцентом УТГІ. Але їй ішлося не про почесті. Вона не любила похвал. Її радістю була допомога студентам у здобуванні їхніх знань, можливість поділитися з ними досвідом.

Вона живо цікавилася мистецтвом, як українським так і всесвітнім, літературою, при чому й сама дещо писала, слідкувала живо за розвитком природничих наук, часто слухала викладів на мюнхенському Українському Вільному Університеті, з різних ділянок, знала напам'ять мюнхенські музеї та галерії мистецтва.

Безкомпромісова, коли йшлося про добро української справи, строга й вимоглива до себе та до сина, що його вихованню присвячувала дуже велику увагу, була рівночасно незвичайно вибачлива для чужих промахів, вразлива на чуже горе, зокрема старалася, щоб дати змогу належно жити і працювати мистцям та науковцям. Песимізм був їй, не зважаючи на важке й складне життя-чужий. Навіть у найважчих ситуаціях вміла знайти якусь розв'язку і з притаманною собі працьовитістю, і витривалістю-доходила до мети.

У 1950 р. виїздить в Америку. І тут, щоб тільки вможливити виховання сина на повновартісну людину, не лякається навіть найпростішої, чорної праці. Давши синові кріпкі патріотичні основи, висилає його, для розвинення світогляду, для здобуття широких знань, потрібних майбутньому науковцеві, на студії до Бельгії. Сьогодні він—професор української історії на одному з університетів Канади.

Можливості цікавої праці в Америці, пов'язаної з її вченим знанням, не задоволили інж. Дучимінської. Вона переїхала до Мюнхену, де стала до праці у представництві ЗУАДК, у переконанні, що там вона більше потрібна. До того ж хотіла бути „ближче" старенької мами, що після п'ятнадцяти років заслання повернулася вже неможена в рідні сторони.

На новому пості не жалувала ні сили ні здоров'я, не визнавала ні визначених годин праці, ні днів, призначених на відпочинок, тільки виконувала обов'язки з прикметною їй відданістю та точністю аж до свого нежданого безвихідного захворіння у вересні мин. року.

Вістка про її наглу смерть глибоко порушила її знайомих і приятелів. Листи пошани, вдячности, признання, надходили з усіх кінців нашого поселення. Всі казала вона собі точно перечитувати. На деякі ще змогла відповісти, інші вітала тільки втомленою усмішкою, вдячна друзям за пам'ять.

Сумлінно допровадила до порядку всі справи, роздала чи записала майно, що головно складалося з рідкісних книжок та документів. Прийняла Найсвятіші Тайни і спокійно відійшла від нас недільного ранку.

Поховали її 9 грудня на кладовищі у Бавнд-Бруку, згідно її останніх бажань-у повній інтимності. Приявні були тільки син та горстка найближчих знайомих. Короткі нагробні промови виголосили: колишній товариш студій інж. Шабльовський та Леся Храплива, дочка бл. п. д-ра Є Храпливого, що його п-і Оксана так високо поважала й цінила.

А ми, що знали цю шляхетну жінку, працювали з нею на Рідних Землях для добра нашого хлібороба, кидаємо грудку української землі на її свіжу могилу з кличем Т-ва „Сільський Господар":

„Тобі, Рідна Земле, наша любов і труд наш!"
Вічна Пам'ять Праведниці!

П. Зелений

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В УКРАЇНІ! ВКЛЮЧАЙМОСЯ В АКЦІЇ ЇХ ОБОРОНИ!

КОМІТЕТ ОБОРОНИ ТРАДИЦІЙ І МОВИ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ в НЮАРКУ

запрошує на

ДОПОВІДЬ

Проф. д-ра Петра Біланюка

з ТОРОНТА

на тему:

Що таке помісність Української Церкви і як її боронити?

яка відбудеться

в неділю, 4-го березня 1973 року

в годині 4-ій по полудні, в залі

Української Православної Церкви

Святої Тройці

836 Lyons Avenue, IRVINGTON, N.J.

Запрошуємо всіх місцевих і околиці, особливо Молодь, яким є дорога справа нашої Церкви.

УПРАВА

ВІДДІЛ УККА в СИРАКЮЗАХ, Н. Й.

— влаштовує —

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ

ПРОГРАМА:

1. Доповідь на тему „Великі Століття Шевченка й Сковороди" — мґр. ПАВЛО МАЛЯР
2. Рецитація — п-ні ВАЛЯ ГВОЗДА-ФИЛОНЕНКО
3. Мішаний і Чоловічий Хори „СУРМА" — дир. маестро Е. КРУК
4. Мандоліновий Ансамбль Молоді СУМА — дир. маестро В. ЖМУР
5. Деклямація — Молодь Школи Українознавства ім. Л. Українки
6. Деклямація — Пластова Молодь

Неділя, 11-го березня 1973 року

ГОД. 3:00 ПО ПОЛ.

Вестгіл Гайскул

Проситься все Українське Громадянство м. Сиракюз і околиці своєю чисельною участю в концерті вшанувати батька української нації!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ ВІДДІЛ в РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.

— відбудеться —

в ЗАЛІ EASTRIDGE HIGH SCHOOL

дня 11-го березня 1973 р. о год. 6 веч.

АКАДЕМІЯ ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ

В ПРОГРАМІ ВЕРУТЬ УЧАСТЬ:

1. Промова — Д-р СТЕПАН ЧОРНИЙ
2. Мішаний Хор Української Католицької Церкви Богоявлення при співучасті співаків репр. хору м. Рочестеру, дириг. інж. ЯРОСЛАВ МАТКОВСЬКИЙ
3. Сольоспів — панна МИРОСЛАВА ПЕТРИК (сопрано)
4. Учні Української Рідної Школи ім. Т. Шевченка при УККА
5. Сольоспів — п. МИКОЛА СІННА (баритон)
6. Учні Української Школи при Українській Автокефальній Православній Церкві св. Покрови
7. Струнна оркестра „ЮНІ КОБЗАРІ", диряг. п. ЯРОСЛАВ ТЛУЩКО

В цей самий день будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖЕННЯ

в усіх Українських Церквах міста Рочестеру — Православних і Католицьких.

УККА

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ХОРУ „ДУМКА" в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

подає до відома, що

ПРИ ХОРІ ЗАСНОВАНО АНСАМБЛЬ БАНДУРИСТІВ

під керівництвом

о. СЕРГІЯ КІНДЗЕРЯВОГО-ПАСТУХОВА

Заінтересованих (заавансованих і початкуючих) просимо зголошуватися в домівці Хору — Український Народний Дім, кімн. ч. 48, в п'ятницю, від години 7-мої веч., а телефонічно до п. М. Черного, (212) OL 8-7449 або п. З. Івасюка — OL 8-6648 — Опікун Ансамблю Бандуристів.

Управа фонду УВУ плянує завершення збіркової акції

Пассейк. — На нараді Тимчасової управи фонду Українського Вільного Університету 10 лютого розглянено питання завершення першої стадії збіркової акції на фонд УВУ на імпрезі під назвою „Зустріч з мистцями" 12 травня, в часі якої буде переведена розгривка мистецьких картин. Імпреза буде влаштована у Пассейку. Управа застановляється також над тим, щоб підготовити ще в цьому році з'їзд кол. студентів та абсольвентів УВУ і щоб на цьому з'їзді завершити оформлення постійної Фундації УВУ. Під сучасну пору на терені ЗСА та Канади діють 26 клітин Товариства Прихильників та Алюмнів УВУ, між ними немає координованої співпраці. Тимчасова управа фонду УВУ є тепер в контактах з українськими професійними організаціями, надіючися на те, що ці організації активно підтримають ідею створення постійної фундації УВУ, яка б запевнила існування та розвиток цієї єдиної в нас української високої школи, якої 50-річчя відзначало українське громадянство в минулому році.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ в НЮ ЙОРКУ

МУЗИЧНИЙ САДОК

ПРИЙМАЄ ВПИСИ ДІТЕЙ НА ВЕСНЯНИЙ СЕМЕСТЕР

Голоситись особисто в суботу від год. 11-1 дня в залі ч. 32 Українського Народного Дому 142, 2-га Аве. в Ню Йорку, Н. Й. або дзвонити в тому ж часі: тел.: 254-2024

ТОВАРИСТВО за ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКЦ ВІДДІЛ у ВАШІНҐТОНІ, Д. К.

КОЛЯДА НА „ЦЕРКВУ В ПОТРЕБІ" В 1973 Р.

1.	Мґр. Александер Дражньовський	$50.00
2.	Мґр. Володимир Процінський	20.00
3.	Інж. Модест Захарченко	20.00
4.	П. Михайло Кобрин	20.00
5.	Інж. Петро Круль	15.00
6.	Д-р Євген Яросевич	15.00
7.	Д-р Ярослав Гелета	15.00
8.	Д-р Євген Гіль	15.00
9.	П-ні Теодозія Кічоровська	10.00
10.	Мґр. Ігор Гавдяк	10.00
11.	П. Константин Вені	10.00
12.	Інж. Василь Лев	10.00
13.	Д-р Теодор Залуцький	10.00
14.	П. Михайло Вохно	10.00
15.	П. Остап Зинюк	10.00
16.	П. Василь Надрага	10.00
17.	П. Микола Ставничий	10.00
18.	П. Василь Андріюк	10.00
19.	П. Іван Малиновський	10.00
20.	Д-р Роман Барановський	10.00
21.	Інж. Теодозій Дячок	10.00
22.	Д-р Михайло Борецький	10.00
23.	П. Богдан Ясінський	10.00
24.	Д-р Орест Гаврилюк	10.00
25.	П. Ігор Вітковицький	10.00
26.	Інж. Ігор Процінський	5.00
27.	Мґр. Ярослава Пацлавська	5.00
28.	Д-р Іларіон Калиневич	5.00
29.	Мґр. Оксана Городецька	5.00
30.	Д-р Любомир Вабяк	5.00
31.	Д-р Степан Курилас	5.00
32.	П-н Ю. Івасечко	5.00
33.	Д-р Петро Оришкевич	5.00
34.	П-н Омелян Гавдяк	5.00
35.	П-н Ярослав Воднарук	5.00
36.	Д-р Антін Процьків	5.00
37.	Всч. Отець Сов. Степан Кіркевський	5.00
38.	Д-р Василь Сьокало	5.00

Разом $405.00

Кромі цього, на протязі Ділового Року 1972, зложили на ту саму ціль слідуючі жертводавці:

ВП. П-во Константин і Тереса Вені та Петро й Євгенія Шарки 100.00 доларів з нагоди 90-ліття ВШановної П-і Добродійки Стефаниди Прокопович з Детройту;

Д-р Євген й Анізія Гілі 10.00 доларів замість квітів на могилу бл. пам'яті Єлисавети Антонович з Клівленду, 10.00 доларів замість квітів на могилу бл. пам'яті Еви Тризуб-Громоцької та 5.00 доларів з приводу смерти бл. пам'яті Івана Андріюка з Філядельфії замість квітів на могилу;

ВП. П-во Олександер і Христя Громоцькі 25.00 доларів замість квітів на могили бл. пам'яті Отця Андрія та Емілії Стасюків;

Мґр. Володимир та Емілія Процінські 20.00 доларів замість квітів на могилу бл. пам'яті Д-ра Миколи Хилянка.

Повищі пожертви в сумі 575.00 доларів переслано на руки Їх Блаженства, Верховного Архиєпископа й Кардинала Йосифа Сліпого в Римі.

Усім Високоповажаним Жертводавцям складаємо оцим найщирішу подяку.

Мґр. Володимир Процінський
Голова Відділу

23-го лютого 1973 р.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ВЧИТЬ ВАШУ ДИТИНУ РІДНОЇ МОВИ, МОЛИТВИ Й ПІСНІ. ПОШЛІТЬ ЇЇ ТУДИ.

Одні з численних жертводавців на ФКУ

Волтер Прочак вручає на Фонд Катедр Українознавства чек на 1 000 дол. Стоять (зліва): збірщик д-р Іларій Домбчевський, Волтер Прочак і п-і Мері Лю Прочак.

Наглядно, в кожноденних звідомленнях „Свободи", із статистики пожертв на Фонд Катедри Українознавства у Гарвардському університеті громада довідалася про неймовірно - велику жертвенність поодиноких людей і організацій. І ось, знову з Янгставну, Огайо, наспіла вістка, що п-во Волтер і Мері Лю Прочаки склали на цей же Фонд тисячу доларів. Волтер Прочак українського походження, його дружина хорватка. Сьогодні він займає становище суперітендента великої сталеварні в Янгставні і теж у фірмі Кембелл Шіт енд Тюб. Колись відійшов від українського громадського життя, але перед кількома роками вписався в члени української католицької церкви в Янгставні. Від цього часу він і його дружина беруть активну участь в житті парохії, складаючи поважні пожертви і підготовляючи церковні імпрези. Крім цього, Волтер Прочак заєдно цікавиться перебігом подій українського життя і, щоб зазнайомитися ближче з країною його батьків, він читає книжки і різні видання — англійською мовою. Його найстарший син, асистент — професор в одному з американських університетів, проявляє велике заінтересування студіями українознавства в Гарварді і плянує туди поїхати на Літню Школу. У наймолодшого сина безліч книжок про Україну і він їх залюбки читає.

Д-р Іларій Домбчевський

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

коли його дочки панями є
Наварри і Араґону.
Еспанські королі сьогодні
є його свояками,
усіх сягає слава через того,
що в годину щасливу
народився.

Автор найкращої праці про Сіда, Рамон Менендес Підаль так характеризує героя цієї поеми: „Був Сід твердо вірний еспанським та християнським традиціям: хоч жив довгі роки між маврами, не побісурменився, не зденаціоналізувався, не покинув ні свого народу, ні своєї віри, а, навпаки, любив їх, шанував і боровся за них аж до смерти. Тому ясно, чому навіть вороги подивляли його".

Український перекладач цього твору використав найважливішу літературу еспанською та англійською мовами. Про свій переклад пише проф. Лончина: „Я не поет, тож не маю жадних претенсій до поетичної вартости свого перекладу. Мені йшло про те, щоб зладити дослівний переклад „Пісні" і таким чином зробити його доступним українській людині, що зацікавлена літературою... Ця поема, її краса й ідеї, варті того, щоб ними ближче зацікавитися".

„Пісня про мого Сіда" — цінний набуток для української літератури, і треба подякувати перекладачеві за її присвоєння нашому письменству.

— o O o —

Олекса Косіковський. СЕЛО МАРКІЯНА — МОЇ НЕСТАНИЧІ. Бібліотека Шашкевичіяни, ч. 5, за редакцією М. Марунчака. Вінніпеґ, 1972, ст. 176.

Автор називає свою книжку „збірником-монографією", хоч це не збірник і не монографія в науковому розумінні. Та автор заслуговує на повне признання за те, що не боявся тієї праці, яку мусів виконати, щоб зібрати цікавий матеріял про своє рідне село, яке він залишив у 1927 році, виїхавши до Канади. Цю книжку вирішив написати в 1965 р., коли відвідував Нестаничі, бо хотів „зробити скромну прислугу свому рідному селові, а теж віддати нею шану своїм Батькам". Автор хотів „затривалити друком пам'ять про наших предків та про те, як вони працювали й змагались за своє існування і за своє власне обличчя в час різних окупацій".

Видавництво підкреслює значення тих видань, які тепер появляються у вільному світі на те, щоб ширити правду про Україну та спростовувати брехні, які поширюють російські окупанти наших земель. Автор видав книжку своїм коштом, бо хотів „залишити бодай скромну пам'ятку про своє село — Нестаничі". Олекса Косіновський написав про своє село те все, що сам знав і те, що міг роздобути від рідні і знайомих. Він кінчає свою працю словами: „Ця книжка моя, як теж усіх, що приклали руку до неї".

В заголовку книжки читаємо, що „Нестаничі — село Маркіяна Шашкевича", і в книжці присвячено Шашкевичеві дві сторінки. На ст. 21-ій написано, що Шашкевич був у Нестаничах від 1839 р., а на 26-ій ст., що від 1838 р. Читач хотів би більше знати про те, як жив галицький пробудитель в цьому селі.

В книзі пишеться про історію села Нестаничі, про церкву, священиків і дяків в цьому селі, про культурно-освітню працю, про еміґрацію до Америки, про ремісників і промисловців, про звичаї, зокрема про весільні звичаї, та про визначніші події в Нестаничах.

Автор багато місця присвятив своїй родині Косіновських та родині своєї дружини з Мартиняків із села Звенигород біля Львова, подаючи при цьому коротку історичну довідку і про це село.

Наприкінці автор подав спогади про своє життя в рідному селі та про пригоди під час польсько-большевицької війни.

Скромний автор залишив добру пам'ятку про своє село і заразом звеличав свою родину, яка чесно працювала на рідній землі.

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ МУЗЕЙ В НЮ ЙОРКУ КУПИВ у торгівця з Ливану рідкісну грецьку вазу з надзвичайно гарними малюнками, за 1 мільйон долярів. Знавці кажуть, що вона не вартувала й півмільйона, а працівник Клівлендського музею вважає, що вона заледве варта 150 000 долярів. Тим часом, маси людей оглядають ту вазу в Метрополітальному музеї та розкуповують каталог, де поміщено її зображення й опис. Люди зацікавилися вазою після того, як у пресі почалася полеміка, скільки вона варта.

ЖУРНАЛІСТИ З КОМУНІСТИЧНОГО КИТАЮ БЕРУТЬ вперше участь у західній міжнародній конференції про В'єтнам у Парижі. Всі ті китайські комуністичні журналісти говорять по-англійськи і по-французьки. Вони знайомились з приявними на конференції різнонаціональними журналістами та, зокрема, вимагали тексту промови державного секретаря Вілліяма Роджерса, якої, з ближче невідомих причин, не роздано заздалегідь журналістам.

☦

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Знайомими та Приятелями, що в день Богоявлення Господнього, 19 січня 1973 р., по короткій недузі упокоїлася в Бозі в Хороброві, повіт Сокаль в Україні, наша Найдорожча і Незабутня

МАМА, БАБУСЯ

бл. п.

КСЕНЯ з РЕМЕНЬОВСЬКИХ КОСТЮК

ПОХОРОН відбувся в неділю, дня 21-го січня 1973 р. о годині 4-ій по пол.

В сороковий день її болючої смерти буде відправлена ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА дня 28-го ЛЮТОГО 1973 р. о год. 8-ій рано в церкві ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОДНЬОГО в ДЕНВЕР, Колорадо.

Замість квітів на свіжу могилу, складаємо 25.00 долярів на Видавничий Фонд „Пластовий Шлях".

Про молитви за душу Покійної просять важким горем прибиті:

ІВАН — СИН з дружиною СОФІЄЮ
з синами: ЗОРЯНОМ, ОЛЕГОМ, ХРИЗАНТОМ
з внучками: ВІКТОРІЄЮ і АННОЮ
та Родиною в Україні

Замість квітів на могилу

бл. п. ТАРАСА ВИТВИЦЬКОГО

складаємо 10.00 долярів

на „Фонд Українських Інвалідів".

Скенектеді, Н. Й. Іванка і Мирон БУЧАКИ

Замість квітів на свіжу могилу

Дорогого Стрийка

сл. п. ТАРАСА ВИТВИЦЬКОГО

складаємо на Дар Українському Воєнному Інвалідові

30.00 долярів.

Д-р Ігор ВИТВИЦЬКИЙ з Родиною

ПОДЯКА

З волі Божої, дня 11-го січня 1973 року перестало битись любляче серце, нашої Найдорожчої і Незабутньої

МАМИ, СЕСТРИ й БАБУНІ

бл. п.

ОЛЬГИ СЛИЖ з ЖОЛКЕВИЧІВ

В тих тяжких хвилинах життя наші Рідні, Приятелі й Знайомі прийшли нам з поміччю, як також з почуваннями жалю і признання для Покійної, за що хочемо Їм усім найщиріше подякувати.

В першу чергу дякуємо Пароховi церкви св. Йосафата в Трентоні, Н. Дж. Впр. о. Володимирові Грабцеві за останню сповідь, уділення Найсвятіших Тайн, слова піддержки й щире відношення до нас. Дякуємо також Отцям Василіянам з церкви св. Юра в Ню Йорку: Впр. о. Лавлентієві Лаврищукові та Впр. о. Христофорові Войтиві за відслуження Похоронних Відправ і Заупокійної Служби Божої.

Ми невимовно вдячні й дякуємо Нашим Дружинницям Марійської Дружини при церкві св. Юра в Ню Йорку, які під проводом своєї голови п. Дарії Комаринської так численно зібралися в похоронному заведенні й спільно відмовили Вервичку, а відспіванням Марійського гимну попрощали свою довголітню Дружинницю, чим нас глибоко зворушили.

Хорові „Думка" дякуємо сердечно за прекрасне відспівання Панахиди, як також диригентам мґр. Леонтієві Крушельницькому та п. Миколі Ничаєві.

Щиро дякуємо д-рові Остапові Баранові за довголітню безкорисну лікарську опіку ще в переселенчому таборі в Німеччині, а опісля в Ню Йорку, а якого обоє наші Покійні Родичі незвичайно цінили й любили.

Нашим Дорогим Славі Криштанович і Любі Яцишин дякуємо найщиріше, що прибули аж з Клівленду на похорон, що нас дуже зворушило, як також дякуємо Їм за квіти.

Усім які взяли участь в Панахидах, Заупокійній Службі Божій, або прийшли до каплиці похоронного заведення, щоб у своїх молитвах попрощати Покійну, сердечно дякуємо.

Особливо з глибини серця дякуємо Тим, які відпровадили Покійну на місце Вічного Спочинку.

Щира подяка належить також Усім, які зложили свої датки на Служби Божі, на Фонд Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого, на Фонд Беатифікації Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, на „Церкву в Потребі", на Катедру Українознавства в Гарварді. Орденові „Хрестоносців" дякуємо за щедрий даток на пластову пресу.

Дякуємо також Усім, які написали нам такі щирі, гарні, зворушливі листи, або особисто чи телефонічно зложили нам свої вислови співчуття.

Управі Школи Українознавства при церкві св. Йосафата в Трентоні, Н. Дж. дякуємо за замовлення Заупокійної Св. Літургії і Тим, які брали в ній участь, а особливо Дітям-Школярам за численну участь і молитви.

Марійській Дружині при катедрі св. Миколая в Чикаґо за замовлення Панахиди, хорові „Славута" під диригентурою д-ра Ярослава Кокорудза за зворушливий спів і Усім, які брали в ній участь дякуємо найщиріше.

Щире спасибі, Хто був на Заупокійній Службі Божій в 40-ий день смерти, або згадав тоді Покійну в своїх молитвах.

Нехай Пречиста Діва Марія, яку так щиро любила й почитала наша Найдорожча Мама, й за якої поміччю перейшла Вона своє повне трудів життя із погодою духа, нагородить Вас усіх своєю добротою і своїми ласками.

АНТІН і КАРЕН СЛИЖІ
МАРІЯ і РУДОЛЬФ ФІШЕР
ЯРОСЛАВА і ЯРОСЛАВ ПАНЧУКИ
ДАРІЯ і ТЕОДОСІЙ САМОТУЛКИ
ВОЛОДИМИР і БОГДАННА СЛИЖІ
о. ВОЛОДИМИР і НАТАЛІЯ ЖОЛКЕВИЧІ
БОГДАН і ГАЛИНА ЖОЛКЕВИЧІ

ALBANY! ALBANY! ALBANY!

ART APPRECIATION GUILD — ГУРТОК ЛЮБИТЕЛІВ МИСТЕЦТВА

при Українській Православній Церкві св. Миколая в Олбані

— запрошує —

Український Оперний Ансамбль, Ню Йорк

Заля: JUNIOR SHAKER H.S., LATHAN, N.Y., Rt. 155 E. of Rt. 9

Неділя, 18-го березня 1973 року, година 4-та по полудні

З КОМІЧНОЮ ОПЕРЕТОЮ НА ТРИ ДІЇ

НАТАЛКА ПОЛТАВКА

Текст: І. Котляревський — Музика: М. Лисенка

ВИКОНАВЦІ:

М. Кокольська	Т. Федорович	А. Андреадіс	М. Голодик	Л. Рейнарович	М. Яблонський
„Наталка"	„Возьний"	„Терпелиха"	„Петро"	„Виборний"	„Микола"
Міськ. Опера Ню Йорк	Арт. Укр. Драм. Театру	Оп. Кольон Арґентина	Оп. Де Ля Плята Арґентина	Оп. Львів	Драм. актор Ню Йорк

Мала симфонічна оркестра. Концертмайстри: Я.Ліщинський і Л. Ліщинська. Музичний кер.: О. Сратичук. Режисер: Т. Федорович.

Хор: „Жіночий Хор Олбанської Округи", під кер. пані А. Базар. Сценічне оформлення — Корґун і Укр. Оп. Ансамбль.

This program is made possible with the support of New York Council on the Arts

Передпродажа квитків:

Kolody & Hope
455 3rd Street
Troy, N.Y.
Tel. 272-8579

Romanition Jewellers
83 3rd Street
Troy, N.Y.
Tel. 272-0643

Von Curler Music Co.
128 State Street
Albany, N.Y.
Tel. 465-4576

Admission $4.00
Reserved seats $5.00
Student Section $2.00

Микола Сокіл

У п'ятницю, 22-го грудня 1972 року під вечір, на шляху з Ню Йорку до Лейквуду трагічно згинув гірничий інженер, бл.п. Микола Іванович Сокіл.

Микола Сокіл народився 22-го червня 1899 року на Запоріжжі в українській свідомій родині вчителів, Євдокії Григорівни і Івана Васильовича Соколів. Ще перед революцією 1917 р. батько Покійного Іван Сокіл, як керівник земської школи, в якій викладала і його дружина — мама Миколи Сокола, за освідомлюючу працю серед селян був переведений до білоруського села Гусарка.

Під час української національної революції батько Покійного Іван Сокіл зразу опинився в гурті української передової інтелігенції, яка взялась за українізацію шкільництва на Катеринославщині, нині Дніпропетровщині, та організацію адміністрації в цілій тій губерні Покійний залишився вірним ідеалам батька й до самого кінця свого трагічного життя, що проходило тернистим шляхом, спочатку на поневоленій комуністичною Москвою Україні, а пізніше і на еміграції, починаючи від 1943-го року.

Микола Іванович Сокіл свою середню й вищу освіту закінчив в м. Катеринославі. В 1924 році Микола Сокіл закінчив Гірничий Інститут з дипломом інженера і зразу виїхав в Донецький басейн, де працював за фахом на різних посадах. Остання його праця була в місті Красний Луч, де він був директором тресту „Донбас Антрацит". В 1938-му році під час т. зв. „Єжовщини", Микола Сокіл був заарештований і, просидівши у в'язниці в місті Сталіно, кол. Юзівка, один рік, був засланий на Колиму, де в жахливому концтаборі перебув до 1941-го року, коли повернувся додому як „регабілітований".

Під час відступу німецького війська в 1943 році з України, Миколу Сокола з родиною вивезли спочатку до Генеральної Губернії, до Катовиць на Шлеську, де німці приділили Миколу Сокола на тяжку працю на фабриці, де під час праці машина поламала йому ліву руку. Німці примітивно перев'язали руку, яка зрослась ненормально, що стало перешкодою для Миколи Сокола вже в Америці одержати працю за фахом гірничого інженера. Але й поки дістався до Америки, перейшов прикрі часи в Німеччині. Він опинився у Ваймарі, в Турингії, де автор цих рядків мав приємність з ним зустрітися й заприязнитися.

Як відомо, за договором Америки з СССР, Турингія попала в зону совєтської окупації, а тому всі біженці мусіли негайно лишати Ваймар та втікати на захід хто як зміг, бо не було часу ні змоги отримати від американців будь-які засоби транспорту. Микола Сокіл з родиною попав до ДП табору „Ля Гардія" в Ашаффенбурзі, недалеко Франкфурту над Майном. В цьому таборі інженер Микола Сокіл прийняв участь в організації громадсько-суспільного життя, зокрема в утворенні української гімназії і зразу ввійшов до батьківської ради гімназії, директором якої став нині також покійний уже Іван Баран, кол. учасник визвольної боротьби в рядах УГА.

Пригадується, як під час першого матурального випуску студентів гімназії в 1946 року Микола Сокіл від ради батьків читав в англійській мові подяку представникам УНРРА за всебічну допомогу в утриманні так на той час потрібної середньої школи, дипломи якої признавала німецька влада Західної Німеччини, що відкривало студентам дорогу до західніх високих шкіл. Реальна гімназія, співтворцем якої був інж. М. Сокіл, належала до найкращих українських середніх шкіл в американській зоні Німеччини і багато української молоді з різних таборів УНРРА, зокрема з чотирьох таборів в Ашаффенбурзі, яка вийшла з тієї гімназії, згодом покінчила вищі студії в університетах Німеччини, Америки та Канади.

св. п. інж. Микола Сокіл

Дякуючи тому, що в Америці ще перед Другою світовою війною знаходилась молодша від Миколи Сокола сестра, відома оперова співачка Марія Сокіл, одружена за композитором Антоном Рудницьким, родина п-ва Соколів вже в 1947 році переїхала до ЗСА, до міста Томс Ривер, в стейті Ню Джерзі. В тому гарному й чистенькому та спокійному містечку інж. Микола Сокіл 25 років тому розпочав своє життя, подібне до того, як його розпочинали всі інші українські іміґранти.

Не дивлячись на перші тяжкі кроки — добування засобів для життя, — родина п-ва Соколів не забувала своїх приятелів і знайомих, що залишились в Европі по різних таборах ДП, зокрема на терені Західньої Німеччини і тому з перших же днів Микола Іванович Сокіл, працюючи фізично, почав діставати т. зв. афідавіти для своїх близьких і знайомих, що давали право на в'їзд до Америки й забезпечували на початок працю й дах над головою новоприбулим. І так, протягом 3-ох років, Микола Сокіл став спонзором для понад 50-ти осіб, що їх спровадив до Америки, подаючи кожному новоприбулому помічну руку. Тому вістка про трагічну смерть спонзора й опікуна багатьох родин глибко всіх їх вразила й зажурила.

Микола Сокіл своїми власними руками збудував собі і своїй родині — дружині Вірі й двоїм дітям — прегарний дім при в'їзді до Лейквуду у стейті Ню Джерзі. Живучи там між двома центрами, Ню Йорком і Філядельфією, панство Соколи не залишали без уваги мистецьких подій, що відбувалися в тих центрах.

Микола Сокіл був безкомпромісовим українським патріотом - державником. Тому теж він належав до Українського Національно-Державного Союзу (УНДС'у) на терені Америки і на протязі двох каденцій входив до керівних органів тієї політичної організації. В особі Покійного організація УНДС втратила одного з кращих своїх членів.

Покійний осиротив дружину Віру, доню Олесю з чоловіком о. протодияконом В. Поліщуком і двома дітьми, сина ляйтената-комодора Горіка Сокола з дружиною Сузі і чотирма дітьками, дві сестри — Марію з чоловіком А. Рудницьким і їх синами та Віру з чоловіком інж. М. Більоноком з двома доньками та ближчу й дальшу родину в Україні.

В особі покійного інженера Миколи Сокола його родина втратила незабутнього мужа, батька дідуня й брата, а Батьківщина — відданого й вірного свого сина.

Дмитро Бакум

Анна Гарас перевибрана на голову Відділів УНС Лігай-Велійської Округи

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Гарас. Вона запросила о. протоієрея Василя Чикалюка провести молитву, привітала о. митрата Андрія Дворакіського та представників Союзу, заступника гол. предсідника проф. Івана Телюка та головного радного і асистента керівника організаційного Відділу Степана Гавриша. На заклик голови вшановано померлих членів Округи, між ними заступника голови Округи сл. п. Володимира Пип'юка.

Для переведення зборів обрано президію в особах о. митрата Андрія Дворакіського, як предсідника, і Стефана Муху, як секретаря.

Звіт про діяльність Округи склала Анна Гарас, доповнили її секретарі Стефан Муха і Стефан Колодруб, та в заступстві касира Ольга Мушаста. За Контрольну комісію звітував Стефан Івасечко, який і поставив внесок на уділення абсолюторії уступаючій управі з признанням за успіхи.

За словами голови Анни Гарас, Округа була активна як в організаційній так і загальносуспільній громадській ділянках. Округа здобула 128 нових членів, виконавши квоту на 78 відсотків. Округа покрила всі страти в членстві в минулому році і виказала приріст — збільшення Округи на 20 членів. Відбутий „Союзовий День Округи" 20 серпня мав моральний і матеріяльний успіхи.

Після звітувань промовив проф. Іван Телюк. Він висловив признання Управі Округи за успіхи в організаційній ділянці, а головно ґратулював пані Анні Гарас, яка сама збагатила Союз на 60 нових членів, забезпечивши їх на 137,000 дол. Переходячи до загальних союзових справ, проф. Іван Телюк проаналізував працю Союзу в минулому, представив теперішній стан та висловив свою думку про його майбутнє.

Головний радний Степан Гавриш висловив подяку всім секретарям Округи за виконання квоти на 78%. Говорячи про плян праці на біжучий рік, пригадав, що це є ювілейний рік „Свободи" і рік передконвенційний. За його словами, всі повинні ще більше працювати для росту УНСоюзу, який є гордістю всіх українців в діяспорі.

З черги відбулася дискусія, в якій дискутанти М. Дубик, В. Загводський, С. Колодруб, М. Колодруб, М. Шешка, І. Стасів, С. Івасечко порушили ряд справ, як стипендійний фонд, запомога хворим, будова Союзового дому, протоколи Головного Уряду, введення нових грамот, союзова література та інше. Відповідь дискутантам дали проф. Іван Телюк і Степан Гавриш.

Переходячи до наміченя пляну праці на біжучий рік, переобрана голова Округи Анна Гарас представила плян праці, який вповні був схвалений. Ухвалено, що Округа буде старатись: (1) кожного місяця організувати найменше 10 членів, (2) відбути День УНС Лігай-Велійської Округи, (3) вшанувати заслужених Союзовців Округи, (4) взяти активну участь в Союзовому Святі, що відбудеться 19 серпня в Лейквуд парку, (5) приготовити прогулянку автобусами на „Союзівку". Кінчаючи наради, Анна Гарас передала на руки проф. Івана Телюка 10 аплікацій, які склали: Стефан Івасечко (6), Анна Пиц'юк (1), Ева Гант-Колтонюк (1), Анна Гарас (1) та Іван Готцайлюк (1). Наради закінчив молитвою о. митрат Андрій Двораківський.

ТРАГЕДІЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ком двох братів — Михайла й Петра Могилянських. Перший визначний журналіст, другий — адвокат, обидва „свідомі українці". Найстаршого — Миколу Могилянського я бачив у Празі після 1923 року. Був він уже тоді „общеросом", членом „Товариства російської культури".

Мали ми немалі втрати і в користь табору польського. І тут бували роздори в родинах. Брат митрополита А. Шептицького, польський патріот, був деякий час міністром війни у Варшаві. Після Ризького миру генерал Шептицький хотів виселити з Польщі всіх козаків і старшин Армії УНР, що були інтерновані в таборах: „Виносьце сен, панове, з Польскі!" — вимагав він від генерала Володимира Сальського (це оповідав мені Сальський р. 1926).

Другий приклад: генерал польської армії Токаржевський - Карашевич був „обронцем Львова" проти українського війська в 1918-1919 рр. Недавно його згадувала польська редакція радіовисильні „Вільна Европа". Іван Токаржевський - Карашевич, брат генерала, зукраїнізувався, з нього став визначний учений історик і геральдист. Обидва Токаржевські повмирали в Лондоні, на еміґрації.

Поляки мали втрати в користь російської національности перед р е в олюцією 1917 року. Дехто з них переходив на православ'я, щоб робити кар'єру в війську і адміністрації, декотрі ставали письменниками. Сучасником Гоголя був Тадеуш (Фаддей) Булгарин. Він був хрищеником Костюшка, служив у французькій армії, попав у полон і в Петербурзі видавав російський журнал „Северная Газета" і писав російські патріотичні романи.

Чехи, втративши державну незалежність після бою на Білій Горі 1620 р., зазнали великих національних втрат у користь німців. Особливо багато шляхти перемандрувало в німецький табір. Те саме було у словаків: найбільший мадярський поет Шандор Петефі (Петрович) був словацького роду. Про „мадяронів - русинів" Карпатської України всі знають.

Тепер в Україні і в Москві розпаношилися комуністи-обрусителі також українського роду: Маланчук, Скаба, Підгорний, Полянський та інші „няньки, дядьки отечества чужого", як писав Шевченко. Однак, спроби Москви створити „єдиний совєтський народ" з спільною російською мовою натрапляють на нові перешкоди, яких не знала царська адміністрація: вищий рівень національної свідомости серед поневолених народів і більше знання про те, що діється в світі. Ми живемо в добі відродження націй у всьому світі. Коли Уґанда в Африці чи Конго, де ще недавно було в звичаї людоїдство, мають самостійність, то хто має право заборонити українцям бути господарями на своїй землі?

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВДОВИЧЕНКО ЛІДА, членка УНС Відд. 301 ім. Д. Вітовського в Чикаґо, Ілл., померла 26 жовтня 1972 р. на 47 р. ж. Нар. на Полтавщині і стала членкою УНС в 1966 р. Полишила в смутку мужа Александра, матір Марію, сестру Марію і родину. Похорон відбувся 28-го жовтня 1972 р. на цвинтарі Elmwood, River Grove, Ill.

Вічна їй Пам'ять!

П. Врублінський, секр.

ПАРАСКЕВІЯ МАГАС, членка УНС Відд. 252 Т-ва ім. Т. Шевченка в Чикаґо, Ілл., померла 22 жовтня 1972 р. на 76 р. ж. Нар. в Рогатині, Україна і стала членкою УНС в 1983 р. Полишила в смутку сина Андрія, 2 дочки: Софію і Ольгу. Похорон відбувся на цвинтарі св. о. Миколая в Leyden Twp., Ill.

Вічна їй Пам'ять!

Секретар

ВІРА СОБОЛТА, членка УНСоюзу Відд. 457 Т-ва Культура в Ню Йорку, Н. Й., померла 28 жовтня 1972 р. на 64 р. ж. Нар. в Новому Сончі, Україна і стала членкою УНС 1957 р. Полишила в смутку мужа Богдана, сина Модеста, сестру Надію. Похорон відбувся 1 листопада 1972 р. на укр. православному цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна їй Пам'ять!

Надія Литвиненко, секр.

КАТЕРИНА ГАЛАТА, членка УНС Відд. 168 Б-ва св. Василія в Перт Амбою, Н. Дж., померла 23-го жовтня 1972 р. на 79 р. ж. Стала членкою УНС 1934 р. Полишила в смутку 2 доньки: Анну і Бетти, сина Степана. Похорон відбувся 26 жовтня 1972 р. на укр. кат. цвинтарі в Woodbrige, N.J.

Вічна їй Пам'ять!

І. Бабин, секр.

ІВАН САНКОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 58 в Ютиці, Н. Й., помер 27 вересня 1972 р. на 51 р. ж. Нар. в Ютиці, Н. Й. і став членом УНС в 1939 р. Полишив у смутку дружину Марію, доньку Стеллу, матір та сестру. Похорон відбувся 30 вересня 1972 р. на цвинтарі Калварія в Ютиці, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Марія Ковалевська, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 4-го БЕРЕЗНЯ 1973 р.

БАЙОН, Н. Дж. Річні загальні збори Б-ва св. Арх. Михаїла 213 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 37 Схід 23-тя вул. Проситься членство прибути. — М. Солонинка, предс., В. Козак, секретар.

СИРАКЮЗИ, Н. Й. Місячні збори Т-ва Укр. Січ 39-ий Відд. о год. 3-ій по пол. у Відділовому бюрі УНДому. Збирання чл. вкладок: субота — 7-10 веч., неділя — 12-3 по пол. Проситься прибути на збори і вирівняти вкладки. — Управа.

СУБОТА, 10-го БЕРЕЗНЯ 1973 р.

ДЖЕРЗІ СИТИ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 270 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі. На порядку: звіти: фінансові, організовання членів, збирання чл. вкладок та інші справи. — Ф. Жарський, предс., С. Островський, фін. секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва ім. І. Мазепи 183-ій Відд. о год. 5-ій по пол. в УНДомі при вул. Мартін ч. 4655. Склад Управи на 1973 рік: Д. Кошильовський, предс., М. Дякун, заст., і фін. секр., П. Залуга, фін. секр., Анна Лісіца - Спольська, касир, А. Данилюк, прот. секр. К. Комісія: інж. В. Котик, гол., І. Спольський і В. Дідик — члени. Збори відбуваються в першу неділю кожного місяця о год. 1:30 по пол. у вище згаданому приміщенні. — Управа.

ДЕМОГРАФІЧНА ПОЛІТИКА І САМОЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Коли Британія перебрала французьке населення після перемоги в битві на рівнині Авраама, його тоді було всього 60,000 душ, тобто коло 10,000 родин. Ця мала група французів на берегах ріки святого Лаврентія не лише зуміла зберегти свою ідентичність, але й зросла до 7 мільйонів населення. Їхній провід, так світський, як і церковний, зберіг сконцентрованість французького поселення навколо їхньої історичної посілости. Тут знову бачимо плянове застосування демографічної політики.

Згідно з останньою статистикою, франкомовного населення в місті Вінніпеґу є тільки 2.9 відсотка. Щоб збільшити і зміцнити тут французький елемент, СБС перекуповує приватну станцію родіомовлення і ліквідує всі іншомовні програми, включно з українськими. У Вінніпеґу будується державну монетарню, до праці в якій буде спроваджена певна кількість франкомовних працівників. З поміччю мільйонових державних субсидій в Ст. Боніфасі під Вінніпеґом збудовано великий французький культурний центр. Всі ці і інші заходи — це вияви плянової демографічної політики.

А як справа з українцями? В західній Канаді, як я вже згадував, ми маємо історично-закорінені посілості з нашим населенням. На жаль, ми зазнали великих втрат через переселення українців до інших провінцій Канади і до ЗСА. Я вже колись казав, як виглядав би наш стан посідання в Канаді, якби не ці втрати. Тепер українське населення західніх провінцій Канади становило б коло 25 відсотків, а може й більше, і наші можливості культурного розвою і самозбереження в Канаді були б багато кращі.

Що ж можемо практично зробити? Чи будемо вагонами перевозити українців з усіх - усюд до місцевостей наших історично закорінених посілостей? Певно, що ні. Але нам треба використовувати нормальний біг процесів руху і переселення людей. А цей процес внутрішньої міґрації в сучасній добі багато більший, як ми собі уявляємо.

Я бачу ось такі завдання перед нами. Перше — ми мусимо усвідомити, що це таке демографічна політика і які можливості вона відкриває перед нами. Подруге — ми повинні постійно слідкувати за нашим демографічним станом посідання. Потрете — нам треба виробити практичний плян діяння. І останнє завдання — нам треба послідовно виконувати наші пляни діяння.

Я вповні свідомий того, що демографічна політика сама собою не розв'яже всіх наших проблем. Ми й далі мусітимемо завзято, агресивно і постійно працювати на кожному відтинку нашого родинного і суспільного життя. Але я переконаний, що ясно з'ясована наша власна демографічна політика може відіграти поважну ролю в дальшій історії українців Канади.

ТАРЗАН, Ч. 6894. Тар знову грозить смерть

HEAR WHAT THE WHITE SAVAGE SAYS, RUPULFO! HE WANTS TO SEE YOUR TRADER'S LICENSE! HA! HA! LET ME BE THE FIRST--TO SHOOT HIM!
CALM YOUR COMPANION, FRIEND! IF YOU'RE A LEGITIMATE TRADER, YOU KNOW THE REGULATIONS! A TRADER'S LICENSE MUST BE DISPLAYED TO ANYONE WHO ASKS TO SEE IT! I, TARZAN, SO ASK... NOW!
I'VE HAD ENOUGH, RUPULFO, OF HIS INTERFERENCE...

Послухай, Рудольфо, що говорить той білий дикун! Він хоче подивитись на твій дозвіл купця, га, га! Дай, щоб я перший застрілив його!

Заспокій, друже, свого товариша! Якщо ти дійсний купець, то знаєш правила! Купець має показати свій дозвіл кожному, хто захоче бачити його?! Ото ж я, Тарзан, запитую... тепер!

Я вже маю досить його втручання, Рудольфо!